

TRIMITAS

1938 M. LIE-
POS MĖN. 28
DIENA NR. 30.

ŠAULYS GRANDIE-
TIS VABALAS LAI-
MI T. OLIMPIADOJE
ŠOKIMO SU KARTI-
MI VARŽYBAS.
Bačkaičio nuotr.

TRIMITAS

LIEUVOS ŠAULIŲ IR PATRIOTINĖS VISUOMENĖS
LAIKRAŠTIS — ŽURNALAS.

Eina XIX metai, kas savaitė.
Leidžia ŠAULIŲ SAJUNGA.

Redaktorius pavaduotojas JUOZAS ŽUKAUSKAS.

PRENUMERATOS KAINA Lietuvoje
metams 5 litai, pusei metų 3 litai, mėnesiui 50 centų.
Atskiras numeris — 20 ct.
Užsieniui — metams 10 litų, pusei metų 6 litai.

SKELBIMŲ KAINOS 60 ct. už 1 cm². Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaidų. Už skelbimų turinį Redakcija neatsako.

RANKRAŠČIUS Redakcija taisy savo nuožiūra. Nesuvaržytų rankraščių Redakcija savo lėšomis negrąžina ir nesaugo. Už straipsnius ir nuotraukas atlyginama tik susitarus.

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA

Kaunas, Laisvės alėja 20. Telefonas 22663.

Sąjungos štabo žinios

ISAKYMAS ŠAULIŲ SAJUNGAI Nr. 22

Kaunas, 1938 m. liepos mėn. 15 d. Rikiuotės sritis.
§ 2.

Šaulių dalinių vadai dėl pasitaikančių spaudoje iš dalinio gyvenimo neteisingų ir tendencingų aprašymų bei korespondencijų, reaguoją per spaudą atvirais laiškais redakcijoms. Aiškinimasis dalinių vadų spaudoje neleistinas.

Rinktinių vadai išpės dalinių vadus ir šaulius, kad kreiptis į spaudą ir polemizuoti su neteisingų žinių autoriais šauliams draudžiama. Pastebėjus spaudoje neteisingą aprašymą apie šaulių veiklą, kreiptis komandos tvarka. Atsakymus spaudoje, jei būtų reikalo, teiks sąjungos štabas.

Pulkininkas *Saladžius*
Šaulių Sąjungos vadas.

ISAKYMAS ŠAULIŲ SAJUNGAI Nr. 24

Kaunas, 1938 m. liepos mėn. 22 d. Rikiuotės sritis.
§ 1.

Skelbiu brig. generolo *Burto* dovanos laimėjimo taisykles:

1. Anglijos brigados generolas *Alfredas Burtas* Šaulių Sąjungai paskyrė dovaną — sidabrinį skydą.

Skydas 42 x 27,5 cm didumo su Vyčiu viduryje; aplink Vyčių laurų vainikas, viršuje įrašas: „Annual scouting competition“, apačioje — „Presented Brig. gen. Alfred Burt C. B., C. M. G., D. S. O., A. M. to the Lithuanian šauliai. August 3-rd 1936“. Skydas pritvirtintas prie ažuolinės skydo pavidalo lentos; aplink skydą prie lentos pritvirtintos 12 sidabrinų lentelių 4 x 4,5 cm didumo.

2. Skydas skiriamas dvylikai metų pereinamąja rinktinėms dovaną už lauko pratimus ir šaudybą, vykdomus pagal šaulių mokymo programą.

3. Dovaną kas metai laimi rinktinė, kurios lauko pratimuose ir mokomuose šaudymuose daugiausia šaulių dalyvaus.

4. Laimėjimui nustatyti skiriama komisija. Komisija pagal kariško pasiruošimo metines žinias kiekvienai rinktinėi nustato lauko pratimuose ir mokomuose šaudymuose dalyvavusių šaulių vidutinį procentą. Rinktinė, turinti aukščiausią vidutinį procentą, laimi dovaną. Laimėjimo duomenys skelbiami įsakyme Sąjungai.

5. Dovaną laimėjusi rinktinė įrašoma dovanos sidabrinėje lentelėje; rinktinių duomenys skelbiami Sąjungos rinktinių atstovų susirinkime ir dovanos nuotrauka įteikiama dovaną laimėjusios rinktinės vadui.

ŠAULIŲ DALINIŲ VADOVYBĖMS ŽINOTI.

Šių metų Trimito 1 ir 8 nr. nr. yra paskelbtas nuostatas „Trimito skelbimų reikalai“, kuris ligi šiol dar ne visų suplastas. Todėl reikia čia paaiškinti ir priminti, kad skelbimai Trimite bus dedami, tik griežtai laikantis šių nuostatų:

1. Visi skelbimai Trimite dedami tik iš anksto apmokėjus nustatytą skelbimų mokesį.

2. Šaulių dalinių loterijų skelbimai apmokami 150 lt už vieną puslapį (po 30 ct

už 1 cm) arba atitinkamai už puslapio dalį.

3. Užuojautos mirimų proga ir sveikinimai vedybų bei kit. progomis, o taip pat ir padėkos ryšium su užuojautomis bei laidotuvėmis apmokamos nuo 5 ligi 25 lt, pagal šiuos dydžius: 2½ cm platumo ir 6 cm ilgumo — 5 lt; 2½ cm platumo ir 9 cm ilgumo — 10 lt; 2½ cm platumo ir 18 cm ilgumo — 15 lt ir t. t. Sveikinimai, užuojautos dedamos tekste.

4. Pamesto šaulio liudijimo ar ženklų skelbimas kaštuoja 3 lt ir jie dedami viršely.

6. Dovaną laikoma šaulių Sąjungos štabe. Laimėjusiai rinktinėi įteikiama 50% sumažinta dovanos nuotrauka rėmuose su lentele užrašui.

7. Dovanos ir jos nuotraukos lentelėse įrašoma laimėjimo metai, rinktinės nr. ir jos pavadinimas.

8. Po dvylikos metų daugiausia kartų laimėjusi dovaną rinktinė skelbiama įsakyme Sąjungai.
§ 2.

Skelbiu Šaulių Sąjungos vado už šaudymą kariniais šautuvais dovanos laimėjimo taisykles:

1. Šaulių Sąjungos vado dovaną — sidabrinę taurę, skiriamą rinktinėms už šaudymą kariniais šautuvais.

Taurė 38 cm aukščio ir plačiausioje vietoje 11 cm skersmens, apvali su dviem rankenom. Taurėje įrašas: „Pereinamoji Šaulių Sąjungos vado dovaną rinktinėms už šaudymą“.

2. Dovaną skiriama penkeriems metams. Kas metai taurę laimi ta rinktinė, kurios grupė šaulių Sąjungos šaudymo pirmenybėse kariniais šautuvais surinks daugiausia taškų.

3. Laimėjimas nustatomas pagal pirmenybių teisėjų surašytą aktą. Laimėjusi rinktinė skelbiama Sąjungos įsakyme ir įrašoma taurėje.

4. Taurėje įrašoma laimėjimo metai ir rinktinės pavadinimas.

5. Po penkerių metų daugiausia kartų laimėjusi rinktinė skelbiama Sąjungos įsakyme, įrašoma taurėje ir dovaną perduodama rinktinėi.
§ 3.

Skelbiu šaulių Sąjungos vado už šaudymą mažojo kalibro šautuvais dovanos laimėjimo taisykles:

1. Šaulių Sąjungos vado dovaną — sidabrinę paauksuotą taurę skiriama rinktinėms už šaudymą mažojo kalibro šautuvais.

Taurė su ažuolo ir laurų šakomis, 23,7 cm aukščio, skersmens viršus 12 cm, dugnas 11 cm. Taurėje įrašas: „Pereinamoji šaulių Sąjungos vado dovaną rinktinėms už šaudymą“.

2. Dovaną skiriama penkeriems metams. Kas metai taurę laimi ta rinktinė, kurios grupė šaulių Sąjungos šaudymo pirmenybėse mažojo kalibro šautuvais surinks daugiausia taškų.

3. Laimėjimas nustatomas pagal pirmenybių teisėjų surašytą aktą. Laimėjusi rinktinė skelbiama Sąjungos įsakyme ir įrašoma taurėje.

4. Taurėje įrašoma laimėjimo metai ir rinktinės pavadinimas.

5. Po penkerių metų daugiausia kartų laimėjusi rinktinė skelbiama Sąjungos įsakyme, įrašoma taurėje ir dovaną perduodama rinktinėi.
§ 4.

Štabo viršininkas gen. št. plk. lt. *Žukas* nuo š. m. liepos mėn. 22 d. paleistas atostogų.

Štabo viršininko pareigas laikinai eiti skiriu mokymo karininkui majorui *Karašai*, laikinai einant ir savo tiesiogines mokymo skyriaus viršininko pareigas.

Pulkininkas *Saladžius*
Šaulių Sąjungos vadas.

ŠAULIŲ RADIOJŲ PUSVALANDIS.

Eilinis šaulių radijo pusvalandis bus liepos 31 d. Ši pusvalandį rengs moterų šaulių taryba. Pusvalandžio programos reikalu rūpinasi tarybos švietimo vadovė šaulė O. Rymaitė. Pusvalandis prasidės 19 val. 20 min.

BAIGĖ ATOSTOGAS.

Moterų šaulių vadė S. Marcinkevičienė - Putvinskaitė liepos 13 d. grįžo iš atostogų ir pradėjo eiti pareigas.

MOTERŲ ŠAULIŲ STOVYKLA.

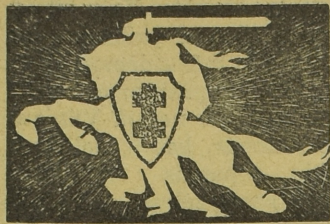
Į moterų šaulių stovyklą ekskursija iš Kauno išvyksta liepos 31 d. 23 val. Į ekskursiją galima užsirašyti moterų šaulių raštinėje ligi liepos 30 d. darbo valandomis.

5. Skelbimų tekstus paruošia skelbimų davėjai. Skelbimų turinys turi būti surašytas ant atskiro lapelio ir aiškiai perskaitomas, kad netektų redakcijai abejoti dėl raidės ar taško vietos (pasitaiko, kad ženklai būva taip sustatyti, lyg mirusis gyvam reikštų užuojautos!).

6. Įvairūs šauliški skelbimai, kaip antai: vakarų, balių rengimo ir kt. po 10 ct už žodį, smulkiu šriftu, be rėmeliu.

Nemokamai dedami tik tarnybiniai pranešimai (apie pamokas, šaudymus ir k.).

Kiti skelbimai apmokami po 60 ct už cm. Šauliams ir firmoms, kurios skelbiaš nuolat, daroma nuolaida.

TRIMITAS

LIEUVOS SAULIŲ LAIKRAŠTIS

KAUNAS, 1938 METŲ LIEPOS MĖNESIO 28 DIENA.

Nr. 30 (919)

Olimpiada - tvirta tautinė jungė.

V. KEMEŽYS

Pirmoji Tautinė Olimpiada netrukus baigsis. Joje gražiai pasirodė visos sporto šakos, daug džiaugsmo suteikdamos Lietuvai naujais sporto laimėjimais ir rekordais. Lietuva, kuri prieš karą nieko sporto srityje neturėjo, kuri negalėjo pasigirti didesniais sporto pasisekimais dar ir prieš dešimtį metų, šiandien išėjo pademonstruoti savo sportinius laimėjimus didingu Olimpiados vardu. Lietuvos lenkų organas „Dzien Polski“ šios mūsų tautinės šventės reikšmę bandė sumažinti, užginčydamas net teisę jai Olimpiada vadintis ir taip tendencingai ją aprašinėdamas, jog Lietuvos sportininkai atitinkamoms įstaigoms dėl to savo protestą pareiškė. Pavydas tai, ar neišmanymas, bet lenkų laikraščio pastangos nėra kuklios ir jos daug ką pasako. Ne lenkų naujai... Šitokiais išsišokimais gero lietuvių lenkų sugyvenimo nebūna galima pasiekti. O lenkų organui toki siekimai neturėtų būti svetimais, nes ne lietuviai, o lenkai lietuvių atžvilgiu daug ką sąžinėj turi. Jie lietuvių tautinių siekimų nenorėjo suprasti praeityje. Jie tokius pat savo nusistatymus pareiškia ir dabar, kai savo tautinį kilimą lietuviai nori parodyti ir per sportą. Tiek to... Šiandien mums svarbu, kad esame jau ir šitoje srityje laimėtojai ir tai niekas užginčyti negali.

Sporto entuziastai olimpinėse varžybose jaudinosi dėl kiekvieno sportinio laimėjimo. Tačiau ir plačioji Lietuvos visuomenė, gal dar nevisai sporto reikšmę įvertinusi, turi pagrindo olimpiados proga savo entuziazmą reikšti grynai tautiniu atžvilgiu. Ką šios dvi savaitės duos lietuvių tautai tautinė vienybė stiprinant, neduos joki

kongresai, jokios paskaitos ir diskusijos. Respublikos Prezidentas, atidarydamas olimpiadą, pasakė, kad graikai buvo labai susiskaldę, dažnai pykosi ir tarpusavyje kariavo. Tačiau jų įvesta Olimpijos šventė vis dėlto buvo ta tvirta jungė, kuri laikė ir saugojo jų tautos vienybę. Šią savo šventę jie taip aukštai vertino, jog, kaip žinoma, nuo pirmosios olimpiados ir savo laiką pradėjo skaičiuoti. Mūsų tautai šiandien laikai kitoki. Joje tautinė vienybė jau giliai yra įleidusi šaknis. Tačiau mūsų tauta yra pusiau suskaldyta kitu atžvilgiu. Be laisvosios Lietuvos, dar apie porą milijonų lietuvių gyvena Vilniaus krašte, Jungtinėse Valstybėse, Pietų Amerikoje, Anglijoje, Latvijoje ir kituose pasaulio kraštuose. Lietuvių kolonijos dažnai stiprių kitų tautų kultūrų supamos ir dėl to jos turi būti giliai tautiškai susipratusias, kad

galėtų atsispirti svetimai įtakai ir iš jų kylančiam nutautėjimo pavojui. Šito galima pasiekti tik palaikant glaudžius ryšius su tautos kamienu, o tam reikia tinkamų progų. Pirmoji Tautinė Olimpiada ir pasirodė esanti tas galingas veiksnys, kuris paskatins gyvesnį ryšį tarp Lietuvos ir išblaškytų po pasaulį jos vaikų.

Į tautinę Olimpiadą suvažiuo didelis būrys užsienio lietuvių sportinio jaunimo. Amerikos ir Anglijos jaunuoliai pirmą kartą pamatė savo tėvų žemę ir susijaudino. Jie sako, kad Lietuvą visai kitaip vaizdavo. Jų tėvai, palikę tėvynę sunkiais prieškariniais laikais, neturėjo daug ko džiuginančio savo vaikams apie ją papasakoti. Vargai, rūpesčiai ir skurdas buvo svetimųjų spaudžiamos tėvynės būdingas pažymys. Atvykęs čia Amerikos ir Anglijos jaunimas pamatė kitą vaizdą — stip-

Iškilmingo sportininkų pagerbimo metu Saulių S-gos vadas plk. Saladžius sveikina geriausią Lietuvos sportininkę saulę Šepaitienę.

K. Tumo nuotr.

Vilniaus žemės dukra Laisvojoje Lietuvoje.

A. Naruševičiaus nuotr.

rios, gajos, kūrybingos Lietuvos vaizda. Šitas jaunimas sužavėtas savo tėvų gimtine, jis sujaudintas to širdingumo, kuriuo Lietuvoje buvo sutiktas ir kuris lydės jį iki grįžtant į antrąją savo tėvynę. Šitas džiaugsmingas susijaudinimas tryško iš užsienio lietuvių sportininkų vadų kalbų, pasakytų per iškilmingąjį Olimpiados aktą Karininkų Ramovėje. Jie sakėsi, tautiškai atgimę, sustiprėję, jiems ryšiai su tėvynė pasidarę prasmingi ir brangūs. Jie nekantriai laukia kitos Olimpiados, kad vėl savo tėvų šalyje galėtų susitikti, kad vėl galėtų pasidžiaugti jos naujais laimėjimais ir pasiekimais. Kas šitų jaunuolių žodžius girdėjo, tam nepasiliko jokių abejonių, kad tai buvo atviros lietuviškos širdies žodžiai, nors ir nevisuomet lietuviškai lengvai ištarti.

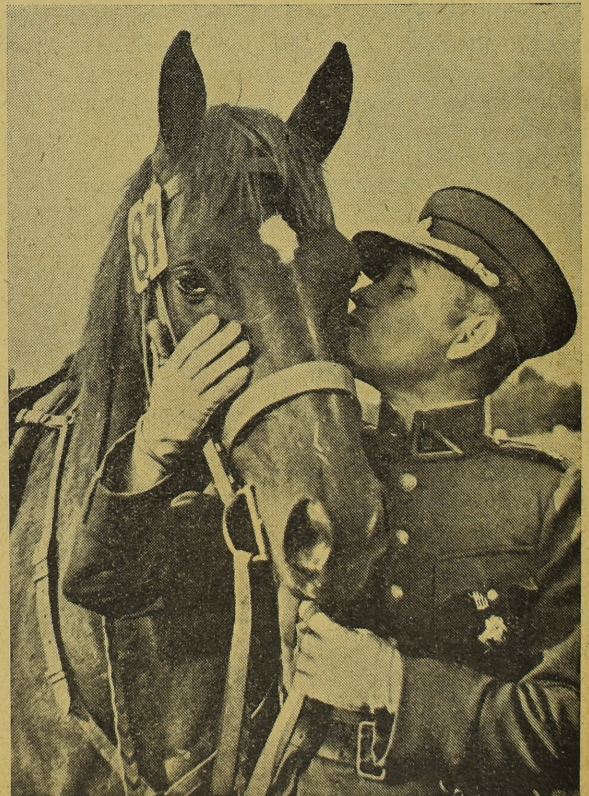
Šaulių Sąjungos vadas plk. Saladžius savo sveikinimo žodyje per iškilmingą aktą K. Ramovėje gražiai palygino šį pasaulio lietuvių susibūrimą su šauliškumo idėja. Ši idėja siekia Lietuvai garbės ir stiprybės ir jos įkūnytojai yra visi, kurie to Lietuvai geidžia. Taigi, ir tas gausus užsienio lietuvių sporto jaunimas, kuris, atvykęs Lietuvon, galėjo sukelti tiek entuziazmo, taip sustiprinti lietuvių

tautos vienybę ir pasiryžimą toliau dirbti bendrą lietuviškąjį darbą visose pasaulio dalyse.

Olimpiada suteikė progą laisvajai Lietuvai pirmą kartą pasidžiaugti organizuoto jaunimo bū-

riu iš Vilniaus krašto. Kaip vilniečiai buvo sutikti ir priimti, jau žinome. Jie yra mūsų dėmesio centre ir tai visai suprantama, nes jų asmenyje matome ne tik Vilniaus lietuvių atstovus, bet ir nelengvą aplinkybių supamus lietuviybės pionierius, pasiryžėlius. Jie stiprūs dvasioje, jie vieningi ir ištikimi Vilniaus krašto sūnūs. Tikėsime, kad Olimpiada bus tas akstinas, kuris paskatins glaudesnę bendravimą ir tarp laisvosios Lietuvos ir Vilniaus krašto lietuvių visuomenių, kiek tai aplinkybės leis.

Tautinės Olimpiados vaisiais šauliai gali ypatingai džiaugtis. Joje šaulių sportas greta kitų pasirodė su garbės ir pergalės vėliava. Olimpiada taip pat visiškai pateisino tas viltis, kurios jai buvo reikštos kaip mūsų tautinės vienybės stiprintojai, o šis siekis, kaip jau minėjome, yra vienas pagrindinių šaulių ideologijoje. Respublikos Prezidentas, Olimpiadą atidarydamas, pareiškė viltį, kad ateityje Olimpiadų varžybos įgis dar platesnės tautinės reikšmės, apimdamos ir tautinio meno šakas, kaip dainą, muziką, poeziją ir plastiką. Šauliai ir kitos tautinės organizacijos šią mintį tegali tik su džiaugsmu sveikinti, nes ir šioje srityje joms pasireikšti būtų naši dirva.

4-to artilerijos p. ltn. Šcepavičius, laimėjęs T. Olimpiados jojimo varžybose artilerijos karininkų švarumo kategorijos jojimą, dėkoja savo bičiuliui žirgui Perlui.

Bačkaičio nuotr.

Gyvenimas ir žmonės

ST. MARKAUSKAS.

Muzikalūs žmonės puikiai žino, kas yra harmonija ir kas disharmonija. Nereikia net muzikalumo. Kas turi normalią klausą, tas visada pastebės dainuojančio choro ar muzikantų harmoniją — sutarimą bei disharmoniją — nesutarimą. Sutarimas, sukelia pasigrožėjimo, nesutarimas — nepasitenkinimo jausmą. Ne tik žmonės, bet ir gyvuliai mėgsta gyvenimišką ritmą, darnias garsų melodijas. Astronomai ir gamtininkai su pasigėrėjimu kalba apie dangaus kūnų sutarimus bei gamtos darnų sutvarkymą. Miliardų milijardai dangaus kūnų slankioja erdvių platybėse, nepastodami kiti kitiems kelio. Gamta taip pat parūpina malonią būtį visam sutvėrimui. Kiekvienas augalas turi savo laiką ir vietą. Kiekvienas savaip gražus ir kvapus, reikalingas ir naudingas. Ir visa tai sudaro gražią gamtos harmoniją. Kuris, net išlepinto skonio didmiesčių gyventojas, nesigėri kaime laukų pieva, kurioj, rodos, be tvarkos ir eilių siūbuoja gėlės? Žiūrint į ją širdį kutena, dirgsniai nurimsta, akis pailsi.

Žmonija yra lyg ta pieva. Iš esmės gera pieva, graži pieva. Bet šiandien ji nedžiugintų mūsų akies, jei galėtume, kaip į aną pievą mesti bendrą žvilgsnį. Vietoj malonaus siūbuojančių gėlių šlamesio, melodingo vabzdžių zvimbimo, išgirstume vaitojimus, burnojimus, plieno žvangėjimą, perkūniškus sprogimus. Vietoj gėlių pastebėtume kraujo klanus. Kyla du klausimai. Ar tik mūsų laikais taip yra? Kodėl taip yra?

Pirmasis klausimas aiškesnis ir beveik nepainus. Žvilgterėję į žmonijos istoriją, matome, kad visais laikais būta panašiai. Nesvarbu, kokios priemonės buvo vartojamos. Vis tiek, ar žmogus prieš žmogų ėjo su kumštimi, akmeniu, lazda, kardu, strėle ar pistolietu, šautuvu, patranka, tankais, lėktuvais ir kt. Viena aišku, kad nesutarimų būta įvairiais laikais.

Saulys Vladas Bakūnas, Grandies sp. klubo vice-pirmininkas, laimėjęs T. Olimpiadoje 3 aukso medalius ir pasiekęs tris naujus Lietuvos rekordus. Jis yra geriausias Lietuvos lengvaatletas.

Truso nuotr.

Painėsnis ir gilesnis antrasis klausimas. Kodėl taip buvo ir yra, kokios nesutarimų priežastys? Jų esama įvairių, kaip įvairūs yra žmogaus galvojimas, jausmai bei charakteriai ir gyvenimo interesai. Pagal tai noriu paskirstyti nesutarimų priežastis: 1) proto nesutarimai, 2) jausmų, valios bei charakterių nesutarimai, 3) gyvenimiški nesutarimai.

Mums šauliams ir iš viso žmonėms reikšmingiau būtų pasvarstyti trečią nesutarimų rūšį. Bet, pilnesniam vaizdui, trumpai pažvelkime ir į pirmąsias dvi rūšis.

Proto nesutarimai.

Romėnai sakydavo: „Quod caput tot sensus“ — kas galva, tai protas. Lietuviai pasakytų: kiek galvų, tiek protų. Vadinasi, kiekviena galva savaip galvoja, savaip protauja. Nerasi dviejų galvų, kad ir geriausių draugų, vienodai protaujančių. Sakoma, kad dvi galvos — trys nuomonės. bet niekada nesakoma: dvi galvos — viena nuomonė. Žinoma, pagrindiniuose bei visai suvokiamuose dalykuose esame patyrimo priversti vienodai galvoti. Pavyzdžiui, kiekvienas sunkus daiktas nepalaikomas kranta žemyn, nuo 4° Cel. vanduo užšala, 100° Cel. vanduo verda, su-

žeidus širdį žmogus miršta, saulė šildo ir šviečia, braukiamas degtukas užsidega ir t. t. Panašius dalykus mes visi vienodai pastebime ir protu vertiname. Bet tik paklauskime, kodėl taip yra, tuoj turėsime nuomonių skirtumą.

Ar tai gerai? Taip ir ne. Nege-rai todėl, kad nuo protų nesutarimų prieiname prie gyvenimiško nesutarimo. Gerai yra todėl, kad dėl protų nesutarimo žmonija daro pažangą. Gyvuliai to nesutarimo neturi, — nėra kultūros nei civilizacijos. Kaip paukščių prose-neliai krovė lizdus, taip ir jų palikuonys krauna, kaip žvėrys kasė olas prieš tūkstančius metų, taip daro ir šiandien, kaip anksčiau ieškojo maisto, taip ir dabar tebeieško. Betgi žmonės toli juos pralenkė.

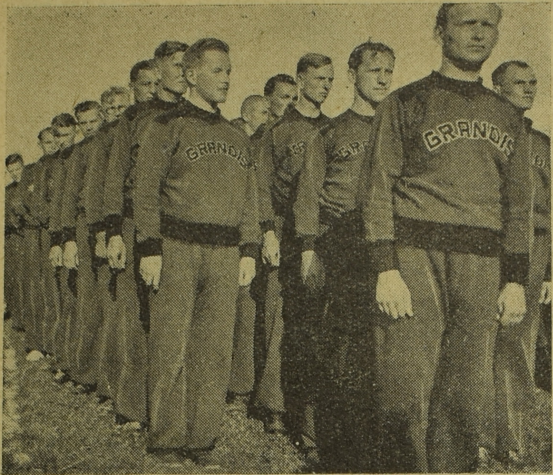
Astronomijos bei dangaus kūnų mokslas, gamtos mokslas, medicina su savo šakomis, net istorija ir kalbų mokslas taip išsiplėtojo tik dėl to, kad žmonės galvojo, ir tai įvairiai galvojo. Galvojo ir savo nuomones gynė, nežiūrėdami savo asmens reikalų ir gyvenimo nepatogumų. Kas skaitė mokslininkų gyvenimų aprašymus, tas žino, kiek dažnam jų teko nukentėti dėl savo galvojimo, dėl mokslininkų pa-

ŠAULIŲ SAJUNGOS VADA

plk. SALADŽIŲ ir PONIA,

mylimam uošviui ir tėveliui mirus, nuoširdžiai užjaučia

Šaulių Sąjungos taryba ir štabas.

Saulių Grandies sp. klubo sportininkai T. Olimpiadoje. Pirmosios greitos kairė stovi veiklus šaulys-sportininkas ats. j. lt. Julius Smetona, Valstybės Prezidento sūnus. T. O. teniso varžybose jis laimėjo sidabro ir bronzos medalius.

K. Masevičiaus nuotr.

žiūrų nuo kitaip galvojančių. Juk savu laiku manyta, kad saulė sukasi aplink žemę, kad žemė esanti paplokščia ir t. t. Dėl to Galilėjas buvo apkaltintas herezija ir turėjo daug nemalonumų, kad skelbė žemę sukantis aplink saulę. Kolumbas palaikytas bepročiu už tvirtinimą žemę esant apvalią. Bet tie vyrai laikėsi savo proto, kuris samprotavo teisingai, nors prieštaravo kitų protams. Jei jie būtų nusileidę ano laiko pažiūroms, gal net ligi šiol būtume klydę.

Bet šis protų prieštaravimas yra geras kol pasilieka mokslinių ginčų ribose. Kai proto (kartais be tikro pagrindo) samprotavimai prievarta norima primesti kitiems, nesutinkantiems su tuo, tad gali būti daug blogo.

Mat, čia jau prisideda jausmai ir valia, kuri nevisada būva gera. Todėl proto ginčiuose jėga nėra argumentas ir tokie nesutarimai yra žalingi. Jie gali trukdyti visokią pažangą. Bet apie tai vėliau.

Kalbant apie proto nesutarimus, reikia pasakyti, kad ir jie tik tada bus naudingi, kai nesutarimuose nebus siauraprotybės. Jei kas manytų, kad tik jo pažiūra gera, o kito niekai, jei kito nuomonei neteiks jokios reikšmės, tai ir pažangai bus užkirstas kelias. Juk nei vienas protas nėra toks tobulas, galės patiekti tokių išvadžių, kuriems niekas priekaištų negalėtų padaryti. Kiekvieno sveiko žmogaus, tuo labiau mokslininko, samprotavimuose yra atmestinių dalykų, taip pat yra ir priimtinių. Mat vienas apie tą patį galvoja labiau iš vienos jo pusės, kitas iš kitos. Tuo būdu vienas pabrėžia labiau savo pasirinktąjį punktą, kitas savo. Kai abu kits kitam pripažins po dalį tiesos, ta-

da gali susidaryti visa tiesa. Nelyginant kaip statyboje. Inžinierius daugiau žiūri pastato planingumo, o technikas statomos medžiagos ir paties darbo. Ir šių dviejų protavimų išdavoje atsiranda gražus ir tinkamas trobesys. O jei inžinierius protautų, kad pastatui reikalingas vien planingumas ir jo tesilaikytų, namas nebūtų geras.

Arba technikas: rinktų gerą medžiagą, tvirtai statytų, bet nesilaikytų jokio plano, pastatas irgi nebūtų visapusiškai geras. Taigi, kaip matome, plačiaprotybė reikalinga ir proto skirtingumų plotuose.

VASAROKIME NERINGOJE

F. ANDRIUŠKEVIČIUS

Vasaros metu, kada kitos mūsų vasarvietės būva perpildytos, miestų vasarotojais, kažkaip vis pamirštama mūsų krašto pažiba — Neringa. Pamirštamas tas ramusis Kuršių užmaris su savo įspūdingom kopom, gražiais pušynėliais ir išdidžiais briedžiais. Ramūs, darbštūs ir nuoširdūs Neringos žvejai lietuvių vasarotojų tesilaukia kaip retą svečią. Pervelkos žvejas Mikis Bastikis II, lietuvis patriotas, primygtinai klausia, girdi, kodėl iš Kauno neatvažiuoja daugiau lietuvių vasarotojų, nepažiūri, nepamato vienišo žvejų gyvenimo, nepasigėri išmintino grožio Neringa. Kiti pervelkiečiai skundžiasi, girdi, D. Lietuvos vasarotojai tik briedžių pasižiūrėti teatvažiuoja, o su žvejais vieną antrą savaitę bodisi pagyventi. Žvejų nusiskundimuose yra

daug tiesos. Šiais nusiskundimais metamas lyg ir kaltinimas mūsų šviesuomenei, tuo labiau, kad patys Neringos žvejai rodo didelę domėjimąsi lietuviškuoju gyvenimu.

Neringos žvejai dėl savotiškos geografinės padėties žiemos metu būva kone visiškai atskirti nuo pasaulio ir jie tada yra priversti gyventi tikrai vienišą gyvenimą. Su krašto gyventojais bendrauti tik vasaros sąlygos jiems teleidžia. Tad jau vien šis faktas turėtų paskatinti mūsų visuomenę labiau juos lankyti vasaros metu ir praleisti čia nors dalį savo atostogų.

Saulys Staneika, T. Olimpiados jojimo varžybose laimėjęs aukso medalių. T. O. komiteto pirmininkas dir. Augustauskas papuošia jo žirgą laimėjimo ženklų.

Bačkaičio nuotr.

Pervelkos žvejai traukia valtį.

Pakarklio nuotr.

Gražus žingsnis ta kryptimi padarytas stud. ats. karin. korp. „Ramonės“, šaulių bei skautų. Juos kuo geriausiai mini žvejai, tačiau to dar maža, nes jų lankymasis tėra trumpo pobūdžio ir teturi propagandinių ypatybių.

Paskiri vasarotojai gali turėti daugiausia progos arčiau pažinti žvejų gyvenimą, rūpinus klausimus išaiškinti, daugiau juos paveikti. Žvejai daugiausia kalba kuršiškai, tačiau visi moka lietuviškai. Su lietuviais vasarotojais jie mieliai kalba lietuviškai ir rodo jiems prielankumą. Gal iki šiol mūsų vasarotojai per maža informacijų turėjo apie Neringos vasaravimo vietas kaip antai: Preilą, Pervelką. Dėl vasaravimo Neringoje tuojau kiekvienas pasako, kad ten aukštos kainos, perpildytos svetimšaliais vietos. Antra vertus, kaip pamatysim, šis galvojimas nepateisinamas. Kaip vasaravimo vietos Neringoje daugumai nežinomos tik Nida ir Juodkrantė, o kad Preilą ir Pervelką galima visai gerai ir nebrangiai vasaroti — tą mažai kas nežino. Tokiu būdu, savotiškas lietuvių laikymasis Neringos vasarviečių atžvilgiu ir sudarė išimtiną sąlygą Neringoj vasaroti tik svetimšaliams.

Prisimenu vieną entuziastą vasarotoją, kuris, ieškodamas šiam klausimui išeičiai, siūlė iš anksto per įstaigas ar organizacijas sudaryti sąrašus vasarotojų visam sezonui, įpareigojant kiekvieną tarnautoją bent per 10 metų kartą Neringoj vasaroti. Tokiu būdu Neringoje būtų visos vasarvietės užpildytos, o svetimšaliai vasarotojai būtų priversti vykti ir į kitas Lietuvos vasarvietes, — ko jie dabar

nedaro ir naudojasi kone vieni patys geriausiomis Lietuvoje vasarvietėmis. Paskiros įstaigos ir organizacijos turėtų Nidoj, Juodkrantėj, Pervelkoj ir Preiloj pasistatydinti ir vilų. Tokiu būdu šios vasarvietės ir galėtų būti sulietuvinotos. Žinoma, šis projektas toli einas, tačiau ne be pagrindo.

Mūsų vasarotojams ir dabartinės vasaravimo sąlygos Neringoj yra gana priimtinos. Tiesa, Juodkrantės ir Nidos vilose pragyvenimo kainos yra truputį aukštesnės kaip Palangos ar kitų kurortų, bet toj pačioj Nidoj ar Juodkrantėj, kas neįstengtų už vilas brangiau mokėti, galėtų apsigyventi pas žvejus, kur vasaravimas kaštuoja žymiai pigiau, o poilsiui sąlygos yra labai geros. Ypačiai patartina apsistoti pas Pervelkos ar Preilos

žvejus, kur mokant 5—6 litus per dieną galima turėti švarų, patogų kambarį ir gerą maistą. Kurortų prašmatnumo tie kaimai dar neturi, bet poilsiui geresnės vietos kaip čia niekur nerastume. Nuobodžiauti čia irgi netenka, nes malonūs žvejai stengiasi surasti visokių pramogų, tai savo laivais pavėžindami po mares ar jūrą, tai padėdami briedžius pamatyti ir t.t.

Pervelka — mažas, bet lietuviškiausias Neringos kaimelis, turįs 182 gyventojus ir gulįs prie Kuršių marių, 15 km į pietus nuo Juodkrantės. Dėl savo mažumo ir užkampumo šis kaimas liko mažiausiai paliestas vokiškumo. Čia kone visi žvejai priima vasarotojus. Yra ir vienas viešbutis, restoranas, krautuvė, mokykla ir vaikų darželis. Pervelka neturi tokio didelio ir sutvarkyto pušyno kaip Juodkrantė, bet turi pakankamai mažų pušynėlių su labai įvairia ir gražia gamta: kalneliais, kopomis, o svarbiausia — su briedžių buveine, kurių pasižiūrėti atvykstanta svečių ir iš toliau.

Už 6 km nuo Pervelkos Nidos link yra kiek didesnis, su 250 gyventojų Preilos kaimas, turįs kelis viešbučius, kelias krautuves, pašto punktą, mokyklą ir vaikų darželį. Čia pušynas ir miškas yra kiek didesnis, augalotesnis. Vasaravimui sąlygos čia taip pat geros: ir gražu, nebrangu — nuo 5 iki 6 litų dienai.

Pervelkos ir Preilos kaimų žvejai daugiausia priklauso Žvejų D-jai. Tinkamesniam savo reikalų aprūpinimui jie yra įsteigę ir Klai-

Neringos Pervelkos žvejų grupė prie M. Bastikio namo. Jie yra lietuvių žvejų d-jos nariai. Iš kairės ketvirtas stovi sk. pirmininkas M. Bastikis.

Didingas lietuvių pareiškimas

Pereitą sekmadienį Karininkų Ramovės salėje įvyko iškilmingas Tautinės Olimpiados posėdis, kuriame nepaprastai ryškiai buvo pabrėžtas viso pasaulio lietuvių vieningumas ir ryžtumas dirbti mūsų tautos garbės kėlimo darbą. Šis posėdis pabrėžė Taut. Olimpiados prasmę ir reikšmę.

I posėdį atvyko švietimo ministras prof. Tonkūnas, vidaus reikalų ministras plk. Leonas, susisiekimo ministras inž. Stanišauskis, kariuomenės štabo viršininkas brig. gen. Černius, Šaulių Sąjungos vadas plk. Saladžius, aukštieji karininkai, organizacijų vadai, aukštieji įstaigų viršininkai, visuomenės veikėjai ir kiti garbingi asmenys. Dalyvavo jame visi Lietuvos ir užsienio lietuviai sportininkai — Tautinės Olimpiados dalyviai. Posėdžio dalyviai vos tilpo didžiulėje Karininkų Ramovės salėje. Salė teikė labai didingą ir pasigėrėtiną išpūdį, nes čia matėsi ir Vilniaus, ir Amerikos, ir Anglijos, ir Latvijos ir Nepriklausomos Lietuvos sportuojančio jaunimo būriai, o jų tarpe — atsakingieji mūsų valstybės pareigūnai, garbingieji žilagalviai veteranai, mielieji užjūrio ir kitų kraštų svečiai, Tautinės Olimpiados pakviesti stebėti ar šiaip savo noru atvykę.

Pradedant posėdį buvo įnešta olimpinė vėliava, kurią ties prezidiumo stalu apsupo kitos T Olimpiadoje dalyvavusios vėliavos. Posėdžio garbės prezidiumo buvo pakviesti: ministrai — Tonkūnas, Leonas ir Stanišauskis, Olimp. komiteto nariai — dr. Navakas, teisėjas Butkys ir V. Kemežys, vilnietis Žižmaras, amerikietis lietuvis Kumskis, Anglijos lietuvis Dobrovolskis, Brazilijos lietuvis Vasiliauskas ir Latvijos lietuvis pralotas Jasinskas.

Posėdis pradėtas Tautos himnu. Po to Taut. Olimpiados komiteto pirmininkas dir. Augustauskas pasakė atidarymo kalbą. Dir. Augustauskas savo kalboje pabrėžė iškilmingo posėdžio tikslą — „kad dar stipresniais dvasiniais saitais susirištumėm, dar giliau įprasminumėm tą vienąją visų lietuvių jaunimo triumfą — Tauti-

pėdos Krašto Darbininkų ir Amatininkų S-gos skyrių. Žvejai reiškia didelį nepasitenkinimą krašto valdininkais, kurie blogai atlieka savo pareigas vokiškai besiorientuodami.

Kad daugiau vasarotojų susilauktų, Pervelkos ir Preilos žvejai norėtų pastatyti vieną kitą vilą, tačiau dėl neturto neįstengia to padaryti. Paskiri asmenys ir orga-

ne Olimpiada“. Toliau pasidžiaugė, kad i Olimpiados šūki atsiliepė visų kraštų lietuvių jaunimas, parodydamas savo gyvą ryšį su Tėvyne Lietuva. Olimpiadai buvo daug ir visur ruošiasi, už tai padėka visiems — ir užsienio lietuviams, ir saviškiams, ir Olimpiados vykdytojams.

Toliau sveikinimo kalbas pasakė užsienio lietuvių sportininkų atstovai. Amerikos lietuvių sportin. vadovas Kumskis pareiškė: „Atvykome mes, 26 Amerikos lietuvių jaunimo atstovai, Laisvosios Lietuvos nematę, tik daug apie ją girdėję, skaitę jos garsią istoriją. Pirmoji Olimpiada davė mums progos pamatyti laisvąją tėvų žemę. Ji mums pasidarė miela ir brangi, pamilome mes savo seseris ir brolius lietuvius. Olimpinės žaidynės surišo mus nuoširdžiais, neužmirštamais ryšiais, kurie niekad os nenutruks“. Kumskis perdavė savo sportininkų ir Amerikos lietuvių atletikos sąjungos vardu sveikinimus ir perskaitė minėtos sąjungos aktą: „Amerikos lietuvių atletinė sąjunga sveikina Lietuvos Kūno Kultūros Rūmus Pirmosios Lietuvos Tautinės Olimpiados rengimu. Amerikos lietuviai, kurie visados yra gyviausiai susidomėję gyvenimu Tėvyne, siunčia 26 savo rinktiniausius sporto atstovus.

Dedame vilties, kad ši Pirmoji Olimpiada padės pamatą tolimesniam artimam bendradarbiavimui tarpe mūsų išeivijos, jaunuomenės ir brolių Tėvyne“.

Vilniečių atstovas Žižmaras pasveikino šiais išpūdingais žodžiais: „Vilnius sveikina Tautinę Olimpiadą, Vilnius sveikina viso pasaulio lietuvių sportininkus. Vilnius džiaugiasi, kad mūsų tauta sugebėjo surengti pirmąją Tautinę Olimpiadą. Tai rodo, kad ji yra subrendusi visose gyvenimo srityse“.

Latvijos lietuvių atstovas prel. Jasinskas iškėlė Respublikos Prezidento Antano Smetonos reikšmingą globą olimpiadai, palinkėjo vienybės ir ryšio tarp dvasinės ir kūno kultūros.

Brazilijos lietuvių atstovas Vasiliauskas padėjo už didžią progą

nizacijos turėtų atkreipti dėmesį i šiuos vasarojimui patogius, nepaprasto grožio žvejų kaimus. Čia reiktų investuoti kapitalą, kurie visada apsimokės ir gražaus pelno atneš. Tinkamai išplėtus čia D. Lietuvos atostogininkų vasarojimą, susilauktume labai gerų lietuviškų kurortų, o tuo pačiu reikiamon aukštumon pakeltume vietos žvejų tautinį ir ekonominį lygį.

Neringa.

Pakarklio nuotr.

atsilankyti tėvyneje ir pažadėjo ateityje iš Brazilijos gausesnį atstovavimą. Didž. Britanijos sportininkų atstovas Dobrovolskis pareiškė, jog jie išsivešią pilną lietuviškumą, kuri skleisią savųjų tarpe. Baigdamas jis sušuko Lietuvai valio.

Nuoširdūs užsienio lietuvių atstovų sveikinimai nuteikė visus iškilmingo posėdžio dalyvius dvasios pakilimo nuotaika, tikru lietuviškuoju džiaugsmu.

Be užsienio atstovų sveikino dar Karininkų Ramovės vardu brig. gen. Gustaitis, Šaulių Sąjungos vadas plk. Saladžius, Savanorių s-gos pirmininkas ats. plk. Iln. Gužas, Jaunosios Lietuvos vardu Paplėnas ir k.

Posėdžio metu reikšmingą kalbą pasakė švietimo ministras prof. Tonkūnas. Ministras nurodė, kad ši Olimpiada surengta 20-taisiais Lietuvos Nepriklausomybės metais, taigi yra kaip ir paroda to, kas iki šiol pasiekta. O pasiekta visose gyvenimo srityse tikrai daug. Sportą Lietuvos vyriausybė remia kaip vertingą auklėjimo priemonę, galinčią ugdyti tautoje ryžtingumą ir tvirtumą. Pritardama Olimpiados rengimui, vyriausybė siekė kelių tikslų, pirmiausia parodyti dar abejingai visuomenei, kad vyriausybė sportą aukštai vertina, siekė parodyti sporto naudą, o ypač pabrėžti vienybės, taikos reikalą, pagilinti jaunime tėvynės meilę. „Sportuojas jaunimas manyje sukelia geriausių jausmus“, — pabrėžė švietimo ministras. Pasibaigs Olimpiada

ŠAULIŲ SĄJUNGOS VADUI

plk. SALADŽIUI ir PONIAI,

dėl uošvio ir tėvelio mirties, nuoširdžią užuojautą reiškia

Kauno rinktinės vadas ir taryba.

Prancūzų-britų santarvei sustiprėjus

DIDELĖ POLITINĖ BRITŲ KARALIŠKOSIOS POROS APSILANKYMO PRANCŪZIJoje REIKSMĖ. BRITŲ IR PRANCŪZŲ KARO VADOVYBIŲ PASITARIMAI. VOKIETIJOS PASTANGOS SUSIARTINTI SU ANGLIJA. ANGLAI TARPININKAUJA SPRENDZIANČI SUDETŲ VOKIEČIŲ KLAUSIMĄ. SSSR IR JAPONIJA GERUOJU SPRĖS KILUSI TARP JŲ NESUSIPRATIMĄ.

Britų karališkosios poros apsilankymas Prancūzijoje politiniuose sluoksniuose yra vertinamas, kaip svarbiausias politinis įvykis Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos santykiuose. Per tą apsilankymą prancūzų tauta turėjo progos parodyti, kaip ji žiūri į santarvės reikalus su Didžiąja Britanija. Ne tik nepaprastu priėmimo nuoširdumu ir dar nematytais Paryžiuje iškilėmis britų karalius buvo įtikintas, kad prancūzų didžiausias troškimas yra glaudėti sąjungą su angliais. Tada buvo pasakyta aukštesiems svečiams ir oficialėse kalbose. Be to apsilankymo metu įvyko ir politinių pasitarimų. Britų karališkąją porą atlydėjo į Prancūziją anglų už-

sienių reikalų ministras lordas Halifaxas, kurs tarėsi su prancūzų užsienių reikalų ministru Bonnetu. Spaudos žiniomis visais bendros politikos klausimais britų ir prancūzų vyriausybės nusistatymas pasirodė vienas. Taigi bendroje politikoje praėjusią savaitę pasiekta visiška Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos santarvė. Ta santarvė, bendra nuomone, turės didelės įtakos tolesnei Europos politinei būklei.

Po paskutinių britų ir prancūzų pasitarimų Paryžiuje italai galutinai įsitikino, kad nėra jokios vilties įvairyti kylį į Prancūzijos ir Didžiosios Britanijos santykius. Dėl to italų politika dabar turės aiškiai apsispręsti.

Antra vertus, ir Vokietija, matydama stiprėjant prancūzų ir britų santarvę, pradeda daugiau su ta santarve skaitytis. Paskutiniu laiku ypačiai yra pastebimi trečiojo reicho mėginimai susiartinti su Didžiąja Britanija. Šiuo atžvilgiu yra labai įdomios žinios apie Hitlerio adjutanto misiją Londone. Per jį Hitleris pasiuntė britų ministrui pirmininkui Chamberlainui laišką, kuriame išdėstė kai kurias reicho vyriausybės pažiūras į svarbiausius bendros politikos klausimus. Tame pat laiške Hitleris patikino Chamberlainą, kad Vokietija nesirengianti spręsti jėga sudetų vokiečių klausimą. Po to užsienių spaudoje pasirodė žinios apie tai, kad Hitleris pasiūlęs

— ir kas toliau? Jei iš jos teliktų tik protokolai ir rekordai, tai būtų labai maža. Ministras pareiškė tvirtą viltį, kad Olimpiada paliks gilių pėdsakų ne tik sportiniu, bet ir tautiniu atžvilgiu. Turi skaidriau suliepsnoti tėvynės meilę, vienybę plėstis, lietuviškumas stiprėti.

Posėdžiui besibaigiant, dar kartą pakilo nuo garbės prezidiumo stalo Amerikos lietuvių sportininkų vadovas Kumskis. Pasidžiaugęs Lietuvos pažanga ir lietuviškumo kilimu, jis perskaitė posėdžio dalyviams šitokią T. Olimpiados užsienio sportininkų pareiškimą:

1. Už aukštąją globą ir parodytą didelę meilę Lietuvos ir pasaulio jaunimui reiškiamė padėką ir pagarbą Tautinės Olimpiados Globėjui Respublikos Prezidentui Antanui Smetonai. Mes sveikiname jį ir linkime, kad Dievas duotų jam sveikatos su tokia meile jaunimui dar daug Tautinių Olimpiadų globoti.

2. Už didelę paramą, dėl kurios

mes taip jaukiai jaučiamės savo tėvų gimtojoje žemėje, reiškiamė mes, pasaulio kraštų lietuvių jaunimo atstovai, nuoširdžiausią padėką Lietuvos vyriausybei, kurios priekyje stovi didelis jaunimo bičiulis ir draugas ministras pirmininkas dekanas Vladislovas Mironas.

3. Už pirmąją istorinę lietuvių jaunimo vienybės šventę, už tą didelį organizacinį darbą ruošiant Pirmąją Tautinę Olimpiadą, už lietuvišką širdį, kurią mes visi pajutome, reiškiamė padėką Tautiniam Olimpianam komitetui ir jo talkininkams. Mes spaudžiame jiems broliškai rankas ir linkime, kad vėl džiaugdamiesi pasimaitume, minėdami 25 metų Lietuvos laisvės, antroje Tautinėje Olimpiadoje.

4. Parvykę į savo kraštus, dėsimė visas pastangas, kad pradėtume ruošti kitai olimpiadai. Pasižadame ruošti organizuoti, vieningai, kad patsai pasiruošimas sudarytų lietuviškos išeivijos tarpe patraukiantį lietuvišką sąjūdį.

5. Mes pasižadame, kad kiekvienas mūsų šioje Tautinėje Olimpiadoje dalyvaujantis ateinančią Tautinę Olimpiadą atvyks ne tik eiliniu sportininku, bet vadu su visa kuopa sportinio lietuviško jaunimo, pasiryžusio kovoti dėl Lietuvos laimėjimo, kad Lietuva — mūsų tėvų gimtoji žemė — augtų, stiprėtų ir garsėtų pasaulio tautų tarpe.

Šis pareiškimas buvo palydėtas reikšmingais ovacijomis, ypatingai karštai pareiškė pritarimu. Ir patsai pareiškimo turinys, ir tas nepaprastai nuoširdžiai pareiškimas visų sportininkų pritarimas — didelis, reikšmingas įvykis mūsų valstybės gyvenime, parodąs didelį tautiškumo lygį pasaulio ir Lietuvos lietuviškojo jaunimo širdyse.

Posėdis buvo baigtas puikiai nusisekusi koncertu, kurį atliko amerikiečio lietuvis Steponavičiaus diriguojamas choras Pirmyn ir Valstybės Radiofono orkestras.

Bado išvarginti kiniečiai.

anglams sustabdyti ginklavimosi lenktynes, ir kad ryšium su tuo vėl kyla nusiginklavimo klausimas.

Britų spauda, vertindama tas visas žinias, kaip politinio atoslūgio ženklą, nurodo kartu, kad toks pasikeitimas reikšmingas reicho politikoje esąs lengvai suprantamas po to, kai Didžioji Britanija rimtai pradėjo ginkluotis. Vokietija turinti skaitytis su neišsėmiamais medžiaginiais Didžiosios Britanijos šaltiniais. Joks lenktynavimas su Didžiąja Britanija Vokietijai šioje srityje nėra įmanomas. Dėl to, sveikai suprastama susidariusią padėtį, Vokietija tik ir galinti siekti sustabdyti britų ginklavimąsi. Tačiau toks sustabdymas būtų įmanomas ne bent tuomet, jeigu iš trečiojo reicho pusės būtų duoti pakankami patikiniai, kad Vokietija nuoširdžiai dės priė bendro taikos patikrinimo darbą. Kol to nėra, sako britų spauda, negali būti ir kalbos apie nutraukimą britų ginklavimosi programos, tuo labiau, kad ta programa yra nustatyta tik apsigynimo reikalams.

Visokių atveju taikingas Vokietijos mostas Anglijoje yra vertinamas teigiamai, ir anglai daro iš savo pusės žygių, kad pagerėtų ir prancūzų santykiai su Vokietija. Čia britams jau pavyko daug ko pasiekti. Kaip pavyzdį nurodoma į numatytą rugpjūčio mėn. prancūzų aviacijos štabo viršininko apsilankymą Berlyne. Toks apsilankymas jau savaime rodo, kad prancūzų ir vokiečių santykiai paskutiniu laiku yra žymiai pagerėję.

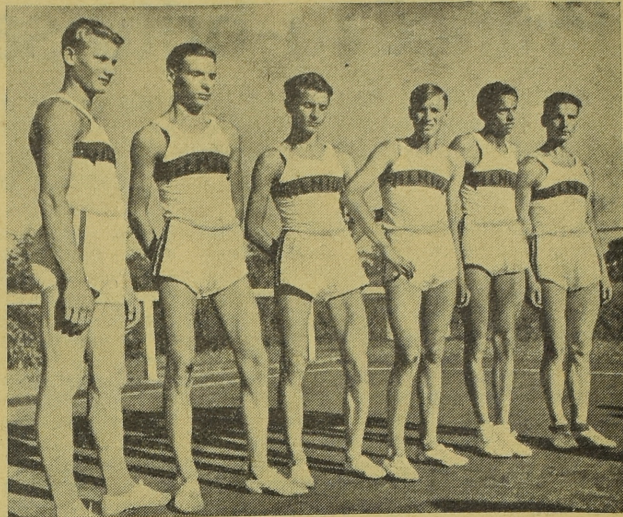
Britų karališkoji pora grįžo iš Prancūzijos į Londoną liepos 22 d. Beveik tuo pačiu laiku į Prancūziją atvyko vadovaujant britų karo pajėgoms asmenys, kurie pradėjo su prancūzų karo vadovybe pasitarimus. Tie pasitarimai politiniuose sluoksniuose sukėlė didelį susidomėjimą, o Berlyne ir tam tikrą susirūpinimą. Prancūzų spaudoje ta proga pasirodė paaiškinimai, kad abiejų šalių karo vadovybių pasitarimai, vykstant Belgijos atžvilgiu Locarno sutartis, yra pasidarę neišvengiami. Tačiau tie pasitarimai nesą prieš nieką nukreipti. Nors apie susitarimų turinį nei britų nei prancūzų spauda nieko nemini, tačiau galima spėti, kad britų ir prancūzų karo vadovybės bus susitarusios dėl išplėtimo į karo reikalų sritį tos santarvės, kuri yra pasiekiama politiniais klausimais. Bent taip galima aiškinti prancūzų spaudos pareiškimus, kad dabartiniai britų ir prancūzų santykiai nesą formali sąjunga, tačiau jie sudarą daugiau kaip sąjungą.

Suprantama, kad tiek sustiprėjus britų ir prancūzų santarvei, taikos patikrinimo reikalas darosi daug lengvesnis. Dėl to po karaliaus Jurgio VI kelionės į Paryžių bendra politinė būtis yra laikoma žymiai atslūgusia. Kai kas tvirtina, kad dabar karo pavojus Europoje jau esąs ilgesniam laikui pašalintas.

Tačiau tatai nereiškia, kad jau visi sunkumai būtų nugalėti. Anaiptol ne. Daug tų sunkumų dar palieka, ir dėl to kova už taiką turės eiti, kaip ėjusi. Užsienių spauda dabar daug dėmesio kreipia į britų ir italų santykius. Mussolinis paskutiniu laiku beveik atvirai reiškia savo nusivylimą anglais. Galima manyti, kad italai, sudarydami balandžio 17 d. susitarimą su anglais, tikėjosi atitraukti Angliją nuo Prancūzijos. Tuo tarpu susitarimas ligi šiol liko neišgaliojęs, o britai, vietoje italų, susiartinę dar labiau su Prancūzija. Dėl to italų spauda nesi-

Vilniaus lietuvių tinklinio komanda, laimėjusi T. Olimpiadoje tinklinio varžybų pirmą vietą.

J. Miežlaiškio nuotr.

Dienos žygis

Kpt. MICKELIŪNAS.

Išėjimas.

Šauliai, — tarė būrio vadas visuotiniame būrio susirinkime, — kitą sekmadienį atliksime karinį dienos žygį. Žygio tikslas — praktiškai parodyti, kaip pėstininkai atlieka žygį ir kaip saugotis nuo netikėto priešininko užpuolimo. Susirinkti sekmadienį 7 val. būrio būstinėje. Kas turi, apsirengia šauliška uniforma ir pasiima šautuvus. Kiekvienam pasiimti su savim maisto. Dalyvauja užsirašo pas būrio sekretorių. Atsargos karininkus ir puskarininkius prašau po susirinkimo pasilikti žygio plano sudarymui būrio štabe.

Sekmadienį iki 7 val. susirinko visi būrio šauliai. Būrio vadas, išskaičiavęs būrį į skyrius ir patikrinęs ginklus, sukomandavo: „Žengte, marš!“

Stiprių, karišku žingsniu būrys išžygiavo miesto gatvėmis. Už

pusvalandžio būrys pasiekė mišką, kur žygio plane buvo numatytas sustojimas ir kojų apsiavimo bei aprangos pritaikymo patikrinimas.

Koju priežiūra.

— Kaip, vyrai, ar kojų niekam netrina? — paklausė būrio vadas. — Niekis, — atsiliepė vienas būrio šaulių, — jeigu kiek ir patrins, tai menka bėda.

— Taip, vyrai, spręsti netinka, — ėspėjo būrio vadas. Žygyje nutrinta koja toli nenuėsi. „Pėstininkų pajėgumas kojose“, sako kariška patarlė. Todėl kojų priežiūra žygyje reikia ypatingai rūpintis. Kautynėse, kartais, kariuomenė turi daugiau nuostolių nuo pritrintų kojų, kaip nuo priešininko kulčių, — baigė būrio vadas ir liepė skyrininkams patikrinti šaulių kojų apsiavimą.

kad sudėtų vokiečių klausimas bus dabar geruoju išspręstas.

Tokiam spėliojimui duoda pagrindą ypačiai toji aplinkybė, kad trečiasis reichas nori gauti Anglijoje paskolą, o tokią paskolą, suprantama, anglai duos tik tada, kai vokiečiai parodys savo taikingumą.

Neramios žinios apie SSSR ir Japonijos santykius, kurios buvo pasklidusios pr. savaitę, paskutinėmis dienomis pradeda keistis į gerąją pusę. Nesusipratimas, kilęs ties SSSR ir Mandžuko siena, abiejų šalių patikinimais, būsias sutvarkytas geruoju. Vis tik ėtempimas, kilęs SSSR ir Japonijos santykiuose, nėra išsilyginęs. Manoma, kad dabar SSSR, sutraukusi iki 850 tūkstančių kariuomenės Toluosiuose Rytuose, pradės teikti stambesnę pagalbą Kinijai.

Girkantas.

Aprangos pritaikymas.

— Vyrai, — kalbėjo toliau būrio vadas, — ne visur matau tinkamai pritaikintą aprangą. Aprangos pritaikymas nemažiau svarbus kovotojo reikalas, kaip ir kojų priežiūra. Todėl aš čia ir noriu jus supažindinti su pėstininkų aprangos pritaikymu.

Iššaukęs prieš būrį uniformuotą šaulį atsargos grandinį Kelmelį, būrio vadas praktiškai parodė pėstininko aprangą, kartu paaiškindamas apie kiekvieno daikto reikalingumą.

— Pagrindinis kiekvieno šaulio ginklas yra šautuvas ir durtuvas. Be to, kiekvienam šauliui dar priklauso: šalmas, dujokaukė, 2 šovinynai, kastuvėlis, kuprinė, 5 dirželiai milinei ir daiktams rišti, duonmaišis, gertuvė, puodelis, katilukas su šaukštu ir šakute, palpinė su kuoleliais, atsargos mais-

to davinyš, šautuvo valymo reikmenės, siuvamųjų įrankių maišelis, tualetinės reikmenės, užrašų knygtė (šaulio liudijimas) ir asmens tvarstis. Visa tai su šautuvu ir 120 šovinių sveria 32 kilogramai.

— O, tai ne juokai, — atsiliepė vienas būrio jaunųjų šaulių.

— Taip, svoris nemažas, — patvirtino būrio vadas, — bet visa tai kovotojui reikalinga. Kad praprastum su tokiu krovinium žygiuoti, reikia dar taikos metu nepatįgti žygiuose pasisportuoti. Šiandie tai mes ir atliksime.

Žygio tvarka.

— O kiek kilometrų tenka per dieną nužygiuoti? — paklausė šaulys Slabutis.

— Į dieną, paprastai, nužygiuojama 25 — 32 klm. Kartais esti ir įtemptų žygių, kada kariuomenei tenka dar daugiau nužygiuoti.

Reikia nepamiršti, kad ne tik dienomis, bet dažnai ir naktimis teks atlikti žygių, kad išvengtum priešininko oro žvalgų sekimo bei lėktuvų antpuolio.

Dieną, paprastai, žygiuojama gretomis po 4 žmones, dešiniąja kelio puse. Pasirodžius priešininko lėktuvams, reikia slėptis. Jeigu priešininko lėktuvai suranda ir įkandin pradeda persekioti žygio vorą, tada tenka skleistis manevrinėn žygio rikiuotėn — vorelėn po du ar po vieną žmogų, sumažintais iki 1 m atstumais. Tada einama pakeleimis, pagrioviais ar šiaip labiau paslėptomis vietomis. Žygyje turi būti griežta drausmė ir tvarka. Draudžiama išsidriekti ir atsilikti. Daliniui išsitiesus žygio tvarka, viršininkas komanduoja: „Žygio tvarka“. Po šios k-dos leidžiama kalbėti, rūkyti (nors žygyje nepatartina), atsiseigoti apyakakles, nusimti kepures, šautuvus nešti kaip kam patogiau ir eiti ne kojoni. Tačiau be skyrininko leidimo išeiti iš rikiuotės draudžiama. Judečio greitis, paprastai, vienam kilometrui 12 minučių. Praėjus 4 klm. daroma mažasis poilsis 10 minučių, o praėjus didesnį dienos žygio atstumą — didysis poilsis iki 2 val. Mažųjų poilsių metu žmonės pasilieka dešinėje kelio pusėje. Per didįjį poilsį duodamas šiltas valgis.

Neatsiradus daugiau klausimų, būrio vadas, išrikiavęs būrį, sukomandavo: „Žengte, marš!“, o už kiek laiko — „Žygio tvarka!“.

Nužygiavus 4 klm, būrys sustojo mažojo poilsio. Pailsėjęs ir pasitaisius, būrio vadas, surikiavęs būrį, pasakė:

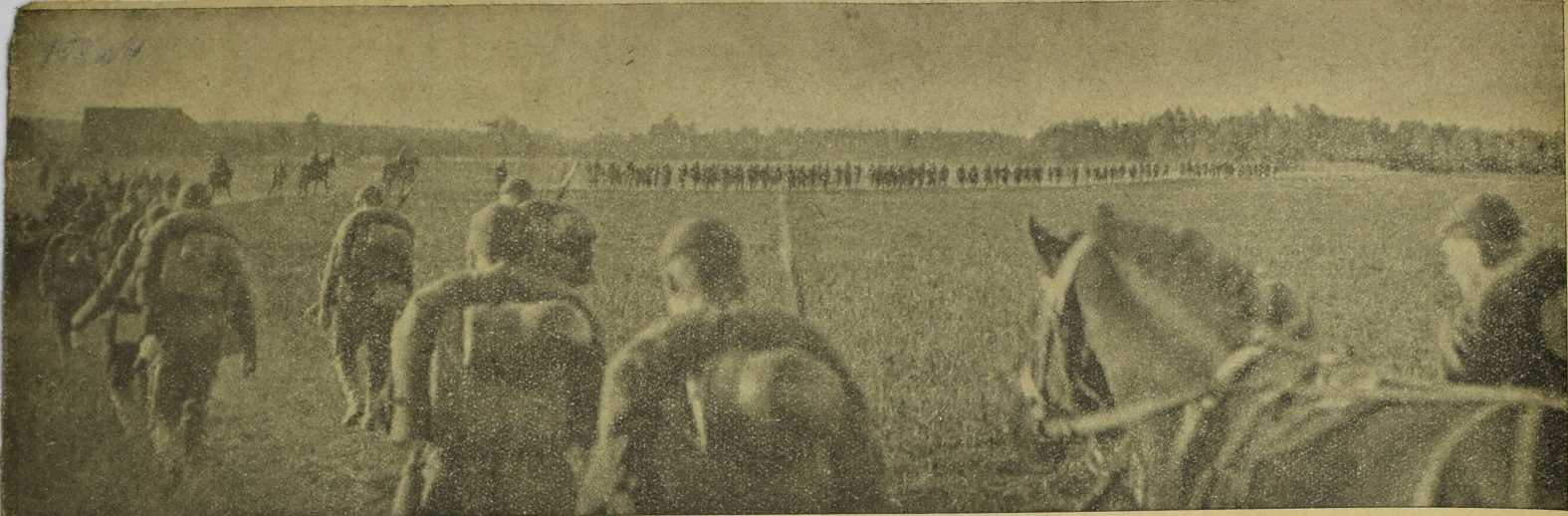
— Vyrai, šią valandą žygiavome be jokio pavojaus iš priešininko pusės. Nuo kitos valandos įvesiu priešininko lėktuvų pasirodymą. Primenu, kad, lėktuvams pasirodžius, vienu akimirksnių visi privalo slėptis taip, kad kuo mažiau galėtų priešininkas pastebėti. Vengti blaškimosi ir susibūrimų. Pavojui praėjus, žygiuojama toliau.

— O iš kur mes sužinosim apie lėktuvų pasirodymą? — paklausė jaunas šaulys Tylutis.

— Apsisaugojimui nuo priešininko lėktuvų, būrio vado sekėjai (2 žm.) žygiuodami voros prieky, šone ar užpakaly (žiūrint iš kur geriausia gali matyti horizontą), privalo sekti ir laiku išpėti žygiuojančią vorą. Įspėjama žodžiu arba

T. Olimpiados plaukymo varžybų vaizdai. Iš viršaus į apačią: Amerikos lietuvių komanda laimėjusi 4x200 m plaukimo estafetę (Bikinas, Budrikas, Delbukas ir Mačionis); šaulė Saviraitė plaukia ant nugaros ir laimi tos rūšies plaukimo varžybas; finalinės vandensvaidžio rungtynės tarp Amerikos lietuvių ir Kauno Šaulių Jachtklubo.

Žygyje.

signalu. Šį kartą signalą nustatau: eilė trumpų švilpukų — lėktuvas, slėptis; keli ilgi švilpukai — pavojus praėjo, žygiuoti toliau.

— Iš ko sekėjai galės atskirti savus lėktuvus nuo priešininko? — paklausė tas pats šaulys Ty-lutis.

— Sekėjai, pamatę bile kokį lėk-tuvą, tuojau duoda pavojaus sig-nalą. Vėliau, jeigu pažįstama, kad lėktuvas savas, tai vėl žygiuojama toliau, gi jeigu priešininko, tai laukiama kol jis praskris. Savieji lėktuvai paženklinėti Vyčio kryžiu-mi ant sparnų ir uodegos. Kitų valstybių lėktuvų ženklus aš jums parodysiu kai grįšim, per teoreti-nes pamokas.

Būrio vadas, įpareigojęs būrio sekėjus sekti lėktuvus, tęsė žygį toliau. Po kiek laiko pasigirdo eilė trumpų švilpukų ir būrio šauliai kiekvienas sau išsislapstė. Būrio vadas apėjęs būrį, patikrino šau-lių prisitaikymą prie vietovės ir davęs atitinkamų nurodymų, tęsė žygį toliau.

Apie 11 valandą būrys pasiekė Varpučių bažnytkaimį, kur apsi-stojo didžiojo poilsio.

Bažnyčios varpai skambino su-mai.

Po medžių sustatęs šautuvus ir paskyręs apsaugą, būrio vadas būrį nuvedė bažnyčion. Po sumos išsvykus iš bažnyčios, būrio vadas leido šauliams iki 13 val. išsivaikš-čioti, pailsėti ir papietauti.

Po didžiojo poilsio būrys tęsė žygį numatytoju maršrutu. Po kiek laiko pasigirdo eilė trumpų švilpukų (lėktuvas). Būrio vadas

pranešė išsislapsčiusiems šau-liams, kad esame priešininko lėk-tuvų surasti ir persekiojami. To-dėl, visvien, tęsim žygį, tik jau manevrine žygio rikiuote. Jis su-komandavo:

— Kelio kryptimi, būry, gilia rikiuotė, 10 metrų atstumais. Sky-riai vorelėmis po du, pakelėmis, 1 žingsnio atstumu. Vykdyti!

Ir taip būrys tęsė žygį toliau, nebekreipdamas dėmesio į prieš-i-ninko lėktuvų pasirodymus.

Apie 16 val. būrys pasiekė mies-to pakraštį ir, susirikiavęs po 4, dainuodamas grįžo per miestą į būrio būstinę.

— Kaip patiko žygis, vyrai? — paklausė būrio vadas.

— Gerai, — kone choru atsakė visas būrys.

— Ar nepavargote? — O, ne. Dar kitą tiek galėčiau nužygiuoti, — atsiliepė atsargos grandinis Greitutis. (Šis tarnaudamas kariuomenėje laimėjo sidabrinį laik-rodį už 7 klm žygį).

— Aš žinau, kad tamsta nepa-vargote, bet norėčiau sužinoti, kaip jaučiasi šaulys Lėtutis?

— Aš tai bent kiek ir pavargau. Ir koją pradėjo trinti...

— Matote, vyrai, iš karto aš jus įspėjau, kad reikia tinkamai ap-siauti kojas, kitaip žygis darosi vien kančia. Pakelkite rankas, kam dar nutrynė kojas?

Pakėlė 5 šauliai.

— O kiek gi kilometrų šiandie nužygiavome? — paklausė būrio vadas šaulį Uždavinį.

— Gal kokį 30 klm, — atsakė tas abejodamas.

Iš „Lietuvos Kariuomenės“ leidinio.

— Gerai, paskaičiuokim pagal laiką: išžygiavome 7 val., grįžo-me 16 val. Kiek iš viso valandų žygiavome, atskaičius 2 val. di-džiojo poilsio?

— 7 valandas, — atsakė šaulys Uždavinys.

— Teisingai. Gal pasakytų man šaulys Pagrindinis, kiek kilometrų per valandą nužygiuojama?

— Po 4 klm, — atsakė nė ne-mirkčiojęs.

— Teisingai. O kiek gi tuomet iš viso galėjome nužygiuoti?

— 28 klm, — atsakė šaulys Pa-grindinis.

— Taip, vyrai, pagal laiką ap-skaičiuota teisingai. Bet, primini-siu, kad pirmame sustojime užtru-kome apie pusę valandos. Be to, šiaip sustojimuose tekdavo sugaiš-ti, duodant kai-kurių pamokymų. Todėl būsim nužygiavę mažiau. Žemėlapyje, šios dienos maršrutas sudaro 25 klm. Tai bus normalus dienos žygio atstumas.

— Ko mes šiandie pasimokėme? — paklausė būrio vadas šaulį kan-didatą Švarplaitį.

— Šiandie mes pajutome, kaip yra sunku neįpratusiam žygiuoti, sužinojome, kokia žygio tvarka ir kaip saugojamasi nuo priešininko lėktuvų.

— Visai teisingai tamsta pasa-kėte. Ačiū.

— Tamsta vade, — prabilo šau-lys kandidatas Laukaitis. — Ar žygyje vien tik nuo priešininko lėktuvų tereikia saugotis?

— Labai gerai, kad tamsta vi-siems rūpimą klausimą čia iškelei. Žygyje ne tik oro, bet ir žemės

ŠAULIŲ SAJUNGOS VADUI plk. SALADŽIUI ir PONIAI,

mylimam uošviui ir tėveliui mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Moterų šaulių vadė ir taryba.

Didysis Prūsų sukilimas

(Žiūr. Trimito 29 nr.)

Viena didžiulės armijos dalis (iš viso, pagal Dusburgą buvę ligi 30.000) patraukia į Mozūrus, antra į Pomezaniją, pagaliau trečioji — į Kulmą. Čia, be įprasto naikinimo darbo, paima vieną tvirtovę. Šį žygį su Ewaldu nukelsime į 1263 metus.

Kitamet lietuviai sudaro jungtinę kariuomenę su sūduviais ir prūsais. Jie apgula Vėluvos pilią prie Alnos įtakos į Prėglių. Čia vartojama šauliai su strėlėmis, mašinos su akmenimis, pagaliau padegimo reikalui minima medžiai ir malkos. Pagaliau būta ir meistrų toms karo mašinoms taisyti. Nors kryžiuočiams įvarė daug baimės ir pridarė daugybę nuostolių, Vėluvos vis dėlto nepaėmė. Čia galima pastebėti, jog prof. d-ras Lomeijeris prie Vėluvos dalyvavusius lietuvius sako buvus ne iš įprastinės Lietuvos, bet iš vienos prūsų žemės srities, atsieit iš Nadravijos, esančios tarp Nemuno, Įsrūčio, Deimenos ir Kuršių marių.

Atsivėpkime nuo garuojančio kraujo, smilkstančių gaisrų ir ginklų žvangėjimo ir truputį pagalvokime. Sukilo visa kryžiuočių valdoma prūsų žemė, iš vieno ėjo ir vadinamųjų lietuvių giminė. Skersai išilgai buvo nusiaubtas visas kraštas. Bet vis dėlto didžiosios kryžiuočių pilys, kaip antai, Karaliaučius, Balga, Elbingas, Kulmas, Tornas ir dar keletas atsilaiškė. Žinoma, jas saugojo stiprios sienos, bet, šiaip ar taip, prūsų mašinos būtų jas įveikusios. Mįslę išsprendžia žemėlapis. Mat, vi-

priešininko reikia saugotis. Visada galim susidurti su priešininko raiteliais, žvalgyba, šarvuočiais ir patekti į apnuodytą plotą. Šiam reikalui priekinio skaidinio daliniai išsiunčia saugą, žvalgybą ir panaudoja atitinkamus ginklus bei technikos priemones. Šios dienos žygis buvo atliktas taip, lyg mes žygiuotume antrajame skaidinyje.

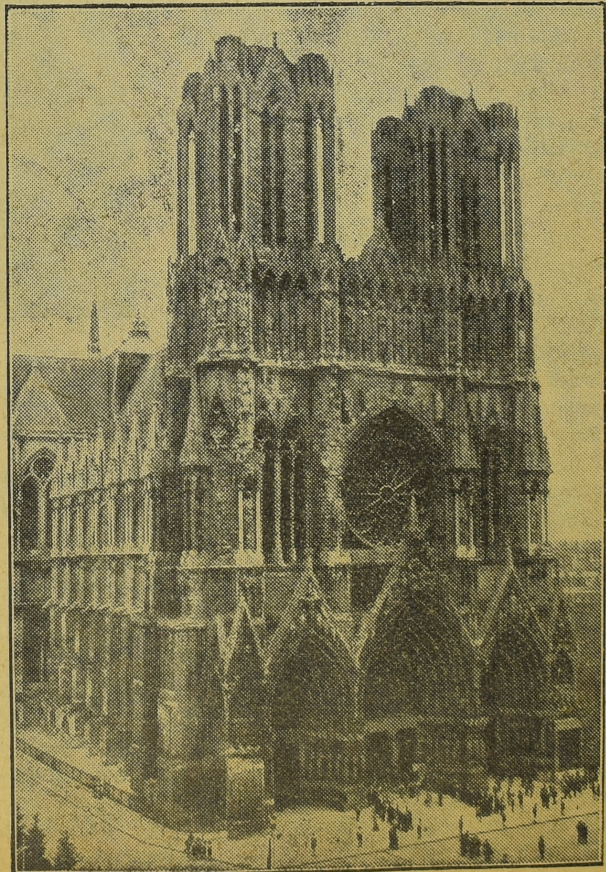
Apie žygio tvarką pirmajame skaidinyje ir saugos būdus, aš jus supažindinsiu per teoretines pamokas, o vėliau tai atliksime praktiškai.

Daugiau klausimų neatsiradus, būrio vadas, padėkojęs už tarnybą, leido šauliams išsivaikšėti.

sus tuos vardus randame prie Aismarių ir Vislos. Taigi šie punktai vandens keliu susisieki su Vokietija ir likusia Europa. Iš čia einanti pagalba palaikė ir pagaliau atgaivino mirties skausmuose besiraičiojantį kryžiuočių valstybės kūną.

Nors įvairiose vietose tą dalyką praeidami minėjome, bet čia dar kartą pabrėšime. Europos maldininkų srovę pakreipti į pavojaus ištiktą kryžiuočių valstybę galėjo tik Katalikų Bažnyčios galva. 1261 m. rugpiūčio 29 d. ja buvo išrinktas Urbonas IV. Pas jį ir nusiskubino vyriausias kryžiuočių magistras Anas iš Zangershauzeno. Neapsivylė. Mat, Urbonas tai tas pats Liuticho arkidijakonas, kuris patsai buvo Aismarių pakrašty ir kurio dėka atsirado žinomoji 1249 m. Christburgo sutartis. Naujasis popiežius dar lapkričio mėnesį Varmijos vyskupą Anzelmą paskiria savo legatu kryžiuočių žemėms ir kaimyninėms valstybėms. Jam pavedama kryžiaus karo organizavimas ir mal-

dininkų telkimas, tačiau įsakoma veikti su ordino žinia. Gruodžio 13 d. popiežius kreipiasi į viso pasaulio aukštuosius dvasininkus, juos raginte ragindamas, kad gelbėtų ant bedugnės krašto atsidūrusį kryžiuočių reikalą Prūsuoje ir Livonijoje. Girdi, karuose su pagonimis jau žuvę arti tūkstančio kryžiuočių vienuolijos narių. Paskui Urbonas kryžiaus karo reikalui rašo Prūsijos, Livonijos ir kaimyninių šalių domininkonų viršininkams. 1262 m. balandžio 24 d. išeina bulė, kur smulkiausiai nupasakojama kryžiuočių nelaimės Pabaltėje. Čekijos, Lenkijos, Pomeranijos, Švedijos, Gotlando, Norvegijos, Danijos, Frislando, pagaliau bažnytinių provincijų Magdeburge, Bremene, Kelne, Maince ir Zalcburge, taigi tų kraštų dominikonams įsakoma, kad ragintų katalikus vykti į Vislos ir Dauguvos kraštus. Kadangi atrodė, kad tiems nelaimės šauksmams per mažą kreipiama dėmesio, tai Urbonas IV pilnuosius atlaidus suteikė atskirais atvejais ir tiems, ku-

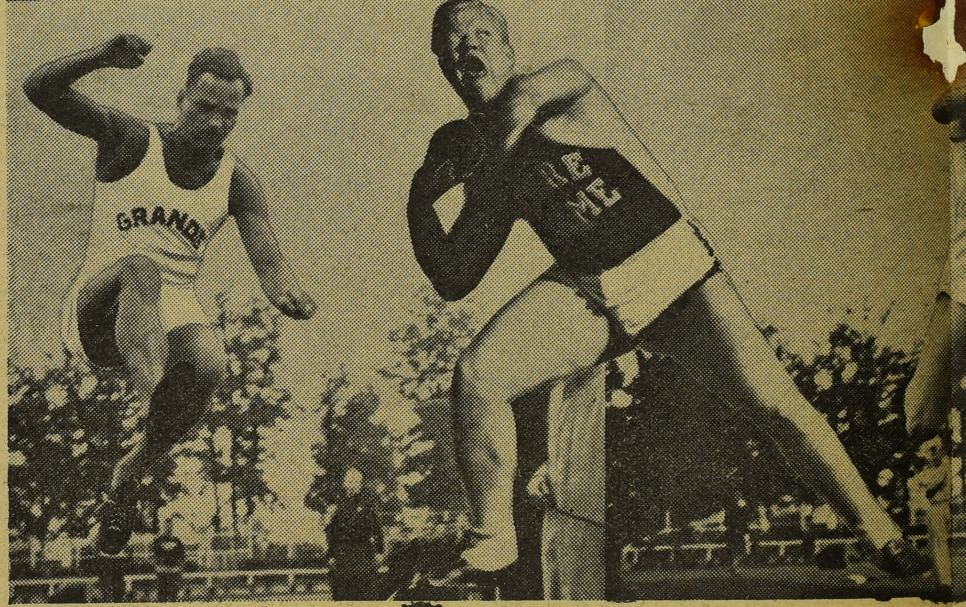
Atnaujinta Reimso katedra.

rie negalės pilnų metų išbūti kovose su pagonimis. Kiek buvo surinkta maldininkų kovai su totoriais, tie visi dabar nukreipiami prieš prūsus ir Livoniją (čia Urbonas pakartojo savo pirmatako įsakymą). Pagaliau, gruodžio 3 d. rašoma Švedijos Linkepingo vyskui, kad baustų visus tuos, kurie pagonims ir kryžiuočių priešams siųs ginklų, geležies, medžio ar kitokių dalykų. Tai buvo Laterano bažnytinio susirinkimo nuostatų peržengimas. Taigi, šalia dvasinių bei religinių priemonių, prieš prūsus ir kitus aisčius pavartojama ir ekonominės.

To viso triukšmo pirmieji vaisiai pasirodė žiemą 1261 — 1262 metų. Kad iš pradžių ne taip gausiai plaukė maldininkai, greičiausiai kalta sujaukta Vokietijos politinė buitis. Roma ragino ir vėliau. Sakysim, 1263 m. pavasarį gavo atskirą raštą visi, kurie turėjo pareigą skelbti kryžiaus žygius, būtent, vyskupai, paskui cistersiečių, premonstratiečių, dominikonų ir pranciškonų vienuolių viršininkai. Įsakmiai Urbonas IV čia pabrėžia, jog kryžiuočių gelbėjimui neturi trukdyti net Šventosios Žemės reikalai. Kitu raštu popiežius įsako pranciškonams, kad pinigai už kryžiaus žygio apžadų išpirkimą (į Prūsiją ir Livoniją) būtų sunaudojami kryžiuočių reikalams, o ne Palestinos vadavimui. Tą patį gegužės mėnesį išėjo ir kitas aplinkraštis, kuris duoda lengvatų prūsų žemės ir Livonijos kryžininkams, atsieit, visos jų turto bylos atidedamos ligi sugrįš namo.

Tai, taip sakant, pagalba iš užsienio. Bet kryžiuočiai jos ieškojo ir viduje, būtent, tarp pačių prūsų. Sukilimui suliepsnojus, jie karštomis pėdomis pradėjo dalinti žemę tiems vietiniams gyventojams, kurie atrodė jiems palankūs. Taip nuo 1261 m. gegužės mėn. 7 d. ligi gruodžio 24-tos iš viso 11 prūsų gavo didesnius ar mažesnius sklypus. Visi šie žemės užrašymai yra Sambijoje. Kai kada pažymima, jog už sukilimo padarytus nuostolius jiems atlygins patys kryžiuočiai. Pagaliau, pasitaiko ir privilegijų, jog toki ištikimieji gauna teisę už įžeidimą bausti kaltininką „kaklas už kaklą ir ranka už ranką“. Savaiame suprantama, jog šitoki dovanojimai buvo daromi ir tolimesniais metais, ypačiai jų daug tarp 1261—1263 metų.

(B. d.)

T. Olimpiados lengvosios atletikos varžybų vaizdai. Viršuje iš kairės į dešinę: šaulys B. Apačioje iš kairės į dešinę: grandietis Jankauskas šoka į toli; Amerikos lietuvis Beinos nugalėtojai; Amerikos lietuvis Prokopas laimėjęs II

Š A U L Ė S V A I D M U O namų ūkio kultūros kėlime.

(Šeiminių Dienos proga).

Šiemet liepos 31 d. pirmą kartą visoje Lietuvoje švenčiama Šeiminių Diena. Tai yra labai svarbi ir reikšminga diena visoms Lietuvos moterims. Ji ruošiamasi gražiai ir iškilmingai atšvesti. Tą dieną daug kur ruošiami iškilmingi

moterų šeiminių susirinkimai su atitinkamo turinio paskaitomis, vaidinimais, eitynėmis, gyvaisiais paveikslais ir parodomis. Šios dienos svarbiausias tikslas paskatinti mūsų šeimines paieškoti naujų, moderniškesnių šeiminių kavi-

... Bakūnas laimi 400 m bėgimą; Brazilijos lietuvis Žičkus slumia rutulį; 800 m bėgimas.
... einoris laimi rutulio stūmimo pirmą vietą; Amerikos lietuvis soka į tolį; 100 m bėgimo
II vietą ir Amerikos lietuvis Stanikius laimėjęs I vietą.

mo būdų, racionalizuoti moterų šeimininkų darbą įsigyjant naujų šeimininkavimo įrankių, atkreipti visuomenės dėmesį į sunkų moterų šeimininkų darbą.

Iki šiol mūsų šeimininkės per daug yra apkrautos sunkiais ir dideliais darbais, kurių, deja, visuomenė, ypatingai vyriškoji jos dalis, to moterų darbo tinkamai neįvertina. Vyriški darbai prie dalgio ar arklų jiems atrodo svarbesni ir sunkesni už tuos tikrai sunkius ir svarbius vaikų auklėjimo,

namų ruošos ir kitus ūkio darbus, kuriuos atlikti gali tik kantri ir pasiaukojusi savo šeimai mūsų šeimininkė. Jos darbu remiasi visas namų ūkis, kurį ji tvarko savo rūpestinga ranka, atiduodama jam visą savo sielą ir sugebėjimus. Tik tada namai ir ūkis pajunta tikrą šeimininkės vertę, kai jos netenka.

Be sumanios šeimininkės greit payra namų ūkio reikalai ir tos namų ūkio šakos, kurios šeimininkei apdairiai vadovaujant duodavo pelno, pradeda duoti nuostolius.

Šeimininkė pirmoji rytą kelia ir per dieną sunkiai dirbusi vakare paskutinė eina gulti. Jai tenka visus pavalydinti, apžiūrėti ir užmigdyti. Ir naktį dažnai neturi ramaus poilsio. Jei mažytis kūdikis naktį lopšyje pradeda verksti, niekas kitas nepasistengia jos pavaduoti. Kai kiti ramiai ilsisi po dienos darbų, ji keliasi, supa savo mažytį, o vaikui sergant kartais ir per visą naktį nesumerkia akių. Visus šiuos sunkius darbus lietuvi šeimininkė kantriai pakelia niekam nesiskųsdama, tačiau visuomenės pareiga padėti joms jų sunkiame darbe, kad mūsų šeimininkės turėtų laisvesnio laiko savęs lavinimui, švietimui, visuomeniniam ir kultūriniam darbui.

Apkrautos daugybe darbų, kaimo šeimininkės nebeturi laiko net perskaityti laikraštį ar vieną kitą šeimininkėms svarbią knygą, dalyvauti moterų organizacijose. Turint visa tai galvoje, visai negalima kaltinti mūsų šeimininkų, kad jos kai kuriose srityse yra dar atsilikusios nuo kitų kraštų šeimininkų. Neturėdamos laisvo laiko savęs lavinimui ir švietimui, jos negali daryti reikiamos pažangos, kuri šiais laikais moterims yra lygiai būtina ir reikalinga, kaip ir vyrams.

Šios šventės proga, šeimininkės ir nori garsiai prabilti į vyrų širdis ir protus, kad jie mestų tą seną atgyvenusį moterų darbo supratimą ir suprastų tikrą reikalą šeimininkei padėti.

Vyrai turėtų daugiau prisidėti prie vaikų auginimo ir auklėjimo, nes vienoms moterims šis darbas yra taip pat labai sunkus. Matydamos nuvargusią žmoną naktį liuliuojant mažytį, vyras turėtų jausti pareigą padėti jai, leisti ir žmonai po dienos darbų pailsėti, ją pavaduoti.

Norint palengvinti moterų darbą reikia taip pat nepamiršti įtaisyti šeimininkėms gerus darbo įrankius, kurių pagalba galima būtų greičiau ir lengviau darbą atlikti. Gyvename išradimų amžių. Dabar įvairios mašinos gerokai palengvina žmogaus darbą, tai kodėl šeimininkėms negalima įtaisyti nors pačius paprasčiausius ir būtiniausius darbo įrankius, kurių pagalba jos galėtų greičiau, geriau ir lengviau darbą atlikti. Kiekviena šeimininkė žino, kokie darbo įrankiai jai reikalingi, tačiau labai dažnai jų prašymai būva neišklausyti ir neišgirsti. Dažnai per-

X Sakalų sulėkimas Prahoje

(Žiūr. Trimito 29 nr.).

Didelį entuziazmą sukėlė čekuose liepos 5 d. jugoslavų ir rumunų kariuomenės dalių pasirodymas. Žmonių minios sulaukė gatvėse judėjimą ir nekantriai laukė atzygiuojančių nuširdžių sąjungininkų. Ant tramvajų, automobilių, namų ir kitų paaukštintų vietų laukė minios žmonių. Pasirodžius pakilo toks entuziazmas, kad su greta stovinčiu savo prieteliu, norėdamas susikalbėti, turėjau šaukte šaukti į ausį. Iš namų į žygiuojančius sąjungininkus karius krito rozės ir įvairios kitų rūšių gėlės.

Pagaliau atėjo liepos 6-ta diena. Ji buvo paskutinioji didžiojo sakalų X-jo sulėkimo triumfo diena. Eitynės turėjo prasidėti 9 val. r. Gatvėse, per kurias buvo numatytos eitynės, minios žmonių vietas pradėjo užimti nuo pusiau septintos valandos. Eitynės prasidėjo tradiciniu keliu nuo Sakalų gatvės, kurioj yra sakalų ikūrėjo dr. Tyršo namai, per Vaclovo aikštę iki Senamiesčio aikštės ir Nežinomojo Kareivio kapo. Saligatviais jokiū būdu nebuvo galima pro minią prasisprausti, nė pajudėti iš vietos. Visi apsirūpinę gėlėmis, tautinėmis vėliavėlėmis, gražiai pasipuošę laukė didingų eitynių. *Čekų sakalų viršininko Klingerio* pateiktais duomenimis eitynėse paradinius drabu-

žiais dalyvavo 73.418 žmonių. Iš jų 7.106 užsieniečių su 187 vėliavomis. Sakalų žygiavo 37.500, sakalių — 27.075, muzikantų — 2.953 ir raitųjų sakalų — 784 su 98 orkestrais ir 1002 vėliavomis.

Miestas išpuoštas vėliavomis dar labiau puošė margas 80.000 eitynes. Dar nepajudėjus eitynėms, jau visuomenė kėlė ovacijas ir šaukė: „Na Zdar“! Paėjus keletą žingsnių girdžiu, kad Lietuvos vardas vis minimas ir minimas. Vienas kitas vis pribėga duoda mums gėlių ir spaudžia rankas. Pirmieji alfabeto tvarka ėjo anglai, po jų — belgai, estai, prancūzai, olandai, lietuviai, latviai ir k. Visi gražiai apsirengę, priekyje jų tautinės vėliavos ir valstybių parašai. Mes ėjome kartu su JSO. Sunku pareikšti tą nuširdumą, kokį patyrėme žygiuodami per Prahos gatves. Visi buvo apiberti gėlėmis. Visur šaukė Lietuvai nuširdžiausius šūkius, pradedant nuo mažųjų ir baigiant suaugusiais ar seneliais. Daugelio akyse matėsi ašaros. Tai tikrai buvo nuširdūs sveikinimai lietuviams. Eitynės užtruko apie 5 valandas. Per tą laiką skambėjo muzikos garsai, šūkių ir iš čekų krūtininių tryško pasiryžimas gyventi.

Po pietų stadione buvo kariuomenės pasirodymas. Pasirodė kavaleri-

ja, artilerija, pėstininkai: čekai, rumunai ir jugoslavai. Čekoslovakų kariuomenės ginklų rūšių dalys parodė pasiryžimą ir karių apmokymą taikos metu. 3000 čekų karių atliko bendrinius pratimus su ginklais, 300 kariūnų parodė keletą sunkesnių mankštos pratimų ir k. Tuojau buvo oro sportas. Pasirodė viršum stadiono apie 200 žvalgybos lėktuvų, 50 bombonešių, 15 trimotorinių lėktuvų milžinų ir eskadrilė oro sporto akrobatų, kurie parodė aukštąjį skridimą ir keletą labai jaudinančių numerių.

Po oro sporto buvo iškilmingai nuleistos rumunų, jugoslavų ir čekų tautinės vėliavos ir tuo baigtas didingasis X-tas sakalų sulėkimas. Tos pergyventos valandos sakalų šventėje ir matyti vaizdai Prahoje ilgai pasiliks mumyse.

Šis sulėkimas turėjo ir nepaprastos politinės reikšmės ne tik Čekoslovakijos vidaus gyvenimui, bet ir jos užsienio politikai. Po šių metų gegužės mėnesio pergyvenimų ir politinių įvykių Europoje Čekoslovakijos tautoje kilo milžiniškas pasiryžimas, išlaikęs Europos pusiausvirą. Mes žinome ir suprantame, kad nelengvos buvo Čekoslovakijai gegužės mėnesio dienos. Šis sakalų pasirodymas buvo drauge ir visos tautos pareiškimas pasauliui, kad čekai visi ligi vieno gins savo šalies laisvę. Sakalų pasirodymas buvo viešas pasauliui čekų tautos triumfas ir pasiaukojimo aktas tėvynei. Visa tai sakalai atliko laisvu noru, be jėgos, nekieno neverčiami, bet ryžtingu susipratimu aukodami jėgas ir laiką mankštų ruošoms. Kai aš savo vadovo pirmą atvykimo dieną

vargusios ir tinkamai nepailsėjusios mūsų šeiminkės dar jaunos būdamos nustoja sveikatos, pasidaro nervingos, nebejudrios, be energijos. Šeiminkė Dienos proga visiems reikia šiuo svarbiu klausimu, rimtai pagalvoti ir paieškoti naujų priemonių padėti šeiminkėms jų sunkiame darbe. Pirmiausia pasistenkime visus įtikinti, kad šeiminkėjų darbas iš tikrųjų yra sunkus ir svarbus. Kai jos žinos, kad jų darbas yra branginamas ir įvertinamas, nors sie-loje jos pajus pasitenkinimą ir dar stropiau galės dirbti savo darbą.

Gyvenimas šiandien iš moters reikalauja daugiau pasiruošimo ir apsišvietimo, nes mūsų dienų gyvenime jai šalia vyro tenka dirbti daug atsakingų darbų. Moters sritis — šeima, šeimos vidaus gyvenimo rūpinimas ir tvarkymas. Tam atsakingam darbui mūsų jaunosios ūkininkaitės turi tinka-

mai pasiruošti, jei nenori pasilikti gyvenimo užpakalyje. Nors mes labai gerbiame ir įvertiname senesnės mūsų moterų kartos darbus tautiniam atgimime, auklėjant vaikuose tėvynės, savo kalbos ir tradicijų meilę, tačiau žymiai pažengus gyvenimui pirmyn, būtumėm juokingos, jei šeiminkavimo srity nepažengtumėm toliau to, ko išmokome iš mamytės. Mūsų motinos neturėjo mokyklų, o mes šiandien turime aukštesnes žemės ūkio mokyklas, kurios mūsų ūkio gyvenimui rodo naujus, modernišknesnius ūkininkavimo bei šeiminkavimo būdus, kurie pakeltų mūsų žemės ūkį. Tačiau žemės ūkio mokyklas išeiti turi laimės tik mažas mūsų ūkininkaičių skaičius. Norint greičiau pakelti mūsų ūkininkaičių išsilavinimą šeiminkavimo ir apskritai, ūkio dalykuose, turime susirūpinti platesniu masiniu mūsų ūkininkaičių

švietimu. Turime mergaičių, kurios yra baigusios žemės ūkio mokyklas, ir kurios nevisada gali savo žinias tinkamai pritaikinti. Kitos tomis įgytomis žiniomis tik pačios naudojasi, lyg nenorėdamos jomis pasidalinti su mažiau išsilavinusiomis. Taip neturėtų būti. Baigusios žemės ūkio mokyklas ūkininkaitės turėtų nesigailėti savo žiniomis pasidalinti su kaimo mergaitėmis, kurios neturėjo laimės būti mokykloje, bet norėtų prasilavinti. Toks ūkininkaičių prasilavinimas bus geriausias jų kraštis, kurio niekas nepavogs ir nesunaikins.

Šaulėš, kaip labiausiai susipratusias lietuvės moterys, turi būti pirmosios namų ūkio kultūros kėlimo darbe, kad naujosios Lietuvos šeiminkės didesniais šuoliais žengtų pirmyn ir dar daugiau prisidėtų prie bendro krašto ūkio kultūros pakėlimo. **Z. Kinderienė.**

54 Kauno Vandens šaulių būrio vadui

J. ltn. VINCUI JASUČIUI,

jo mylimam tėvui mirus, reiškiamo gilią užuojautą.

Būrio taryba ir šauliai.

Kautynės prieš 75 m.

(1863 M. SUKILIMO KALENDORIUS).
(Žiūr. Trimito 28 nr.)

Nelaimė įvyko ties Klaipėda, netoli jūros maudyklų. Žemaičiai taip ir nesulaukė ginklų. Prof. A. Janulaitis (teigimu**), sukilime „opiausią vietą tai buvo ginklų stoka“. Todėl ekspedicijos nepasisekimas turėjo skaudžiai atsiliepti sukilėlių nuotakai, ypač tų rinkinių, kurios veržėsi prie Baltijos jūros ginklų atsiimti.

Sukilėlių vyriausybė mėgino dar kartą vežti ginklus į kraštą. Buvo nupirkti 2 laivai. Vieną jų sulaukė Ispanijos vyriausybės organai Malagos uoste. Laivo kapitonas ir įgula buvo suimta, rasti ginklai ir šaudmenys sukonservuoti. Tolimesni mėginimai įkurti savo laivyną sukilėliams nepavyko; trūko lėšų.

Birželio 16 d. įvyko 2 susirėmimai tarp sukilėlių ir Rusijos kariuomenės dalinių. Pirmasis — ties Pakernavės kaimu (tarp Rudiškių ir Valkininko, Vilniaus krašte), antrasis — ties Zigmantiškių kaimu, arčiau prie Valkininko. Sukilėliams teko pasitraukti. Rusai persekiojo sukilėlius ir kitą dieną.

Birželio 18 d. 3-ojo rusų šaulių bataliono 2 kuopos iš Šiluvos puolė Laskauskio ir kun. Mackevičiaus sukilėlių rinktinės tarp Žaginio bažnytkaimio (Raseinių apsk.) ir Bardiškių viensėdžio. Sukilėlių buvo apie 600, iš jų 80 raitųjų. Priešo puolimas buvo staigus. Sukilėliams teko trauktis. Susišaudime buvo nukauti keli rusų karininkai, todėl rusų daliniai nepersekiojo besitraukiančių sukilėlių.

Birželio 20 d. buvo net 3 susirėmimai. Žemaičiuose Povilo Šimkevičiaus

**) A. Janulaitis. 1863—1864 m. sukilimas Lietuvoje — Mūsų Žinytas 1921 m. I t. 1 Nr.

paklausiau dėl nuotakos, tai man atsakė su tokia ryžtinga nuotaika, kurią temačiau sakaluose per visą viešėjimo laiką. Gegužės m. čekų kariuomenės padaryta mobilizacija parodė karišką pasiruošimą, o X-tas sakalų sąskrydis viešai pasauliui parodė, ką gali 15-kos milijonų vieninga Čekoslovakija. Šis čekų sakalų sulėkimas buvo lyg tolimesnis visos tautos fizinių jėgų bandymas ir patikrinimas, kaip valstybės įstaigos ir priemonės yra paruoštos ir sutvarkytos. Reikia pabrėžti, kad per tą laiką nuo liepos 1 d. ligi 7 d. susisiekimo priemonėmis buvo pervežta apie 6 milijonai keleivių. Traukiniai ėjo iš 3-jų Prahos stočių kas 6—8 minutę ir neatsitiko jokių nelaimių. Mieste nebuvo jaučiama maisto stokos. Didelės reikšmės turi Čekoslovakijai 10.000 uniformuotų jugoslavų pasirodymas ir rumunų realūs pareiškimai. Sakalų sulėkime oficialiai dalyvavo rumunų ir jugoslavų karinės vadovybės.

Mes esame dėkingi sakalų organizacijai už malonų priėmimą ir už suteiktą galimybę arčiau pažinti gražią ir stiprią Čekoslovakijos žemę su vi-

sukilėlių rinktinė (iš Šaukėnų) žygiavo į Rietavą pasiimti ginklų. Ties Kelme (Raseinių apsk.) sukilėliams pastojų kelią mjr. Tryzmos vedamos dvi Estlandijos pulko kuopos ir pasienio apsaugos raiteliai. Sukilėliai prasimušė ir žygiavo toliau Rietavo kryptimi.

Ties Alytaus miestu Suzino sukilėlių rinktinė susidūrė su rusų gvardijos pėstininkais ir kazokais. Po trumpo susišaudymo sukilėliai, nukovę vieną rusų karininką ir 3 kazokus, nužygiavo į Seirijus.

Tą pat dieną Suzino padėjėjas Glazeris gabeno prisidėjusius prie sukilimo kaimiečius iš Zapiškio į Balbieriškį. Sukilėlių naujokai nebuvo ginkluoti, važiuavo vežimais, kaip paprasti ūkininkai. Prienų miškuose šią gurguolę puolė kazokai. Glazeris nušovė iš medžioklinio dviavamzdžio šautuvo 2 kazokus, tačiau ir pats žuvo. Kaimiečiai negalėjo priešintis ginkluotiems kazokams ir pasislėpė miške.

Birželio 21 d. rusų kariuomenės daliniai, vedami plk. Skordulos ir kpt. Sterno fon Gwiazdovskio, susijungė ir puolė sukilėlius, išstiprinusius Dussios ežero rajone. Ten susirinko nemažos jėgos. Hlasko ir Brandto sukilėlių rinktinės susijungė su Suzino sukilėliais, kurie atžygiavo iš Alytaus. Kautynės buvo labai karštos. Ties Straigiškių¹⁾ kaimu naršusis Suzinas stengėsi parodyti pavyzdį savo kariams, ginkluotiems šautuvais ir dalgiais. Tačiau dėl smarkios rusų karėivių ugnies tik 20 sukilėlių pasekė savo vado pavyzdžiu. Suzinas krito, pervertas maskolio kulka. Iš kautynių aprašymo matosi, kad sukilėlių vadai dar nebuvo suprėtę savitarpės pagalbos reikšmės. Štai, kai

sais jos gamtos turtais ir pramonės gaminiais. Liepos 7 d. rytą malonios sakalės Mildos Legatavos buvome išlydėti iš Prahos. Tą pačią dieną aplankėme Dresdeno muziejus ir vėlu vakarą atvykome į Berlyną. Čia mus pasitiko pasiuntinybės tarnautojas p. Al. Koncė ir nuvedė į nakvynių namus. Berlyne išbuvome dvi dienas, per kurias šaulės E. Putvinskaitės rūpesčiu susipažinome su Berlyno muziejais ir pačiu miestu.

Suzinas atkakliai kovojo su priešu, Hlasko sukilėliai ramiai laukė, kas bus toliau. Karininkas Radlauskas prašė duoti jam žmonių, nes rengėsi pulti rusų užnugarį. Hlasko davė jam 12 sukilėlių. Tai ir visa parama. Be Suzino šiose kautynėse buvo nukauti 32 sukilėliai ir 30 sužeista. Apie tiek nustojo ir rusai.

Kitą dieną nukauti kautynėse buvo palaidoti miškelyje ties Straigiškių kaimu. Suzino palaikai buvo nuvežti į Seirijus. Ten ir palaidotas šis drąsus sukilėlių vadas.

Tą pat dieną per susirėmimą ties Rudiškių miesteliu (Vilniaus krašte) Balio Narbuto rinktinėje nukauta apie 30 žmonių.

Birželio 22 d. įvyko garsios Draginių (Šiaulių apsk., Papilės v.) kautynės Žemaičiuose. Tarp Papilės ir Akmenės susirinko Balio Dlusčio ir Bronislauskio sukilėliai. Prie jų prisijungė Telšių apskrities sukilėlių karo viršininko Aleksandravičio²⁾ būrys. Vėliau dar atėjo pabėgęs iš rusų kariuomenės plk. Antanas Jasinskis su savo žmonėmis. Taip sukilėlių susirinko apie 400; visi buvo gerai apginkluoti atimtais iš priešo kariniais šautuvais, o taip pat ir medžiokliniais šautuvais. Sukilėliai stovyklavo miške; rengėsi pulti priešą. Tačiau priešas pats puolė pirmasis. Čia veikė geriausias rusų šauliai, imperatoriaus šaulių bataliono 2 kuopos. Juos vedė rusų šnipai, vietos gyventojai, ešą, latviai³⁾. Iš pradžių, anksti rytą, rusai stengėsi apsupti sukilėlius ir priremti juos prie balos. Sukilėliai pradėjo šaudyti. Taiklūs šūviai greit praretino rusų grandines. Apie 7 val. ryto rusų voros vadas sutraukė savo šaulius į vorą ir, prijungęs prie jos dalį rezervo, puolė sukilėlių stovyklą ir gurguolę. Rusų vora artinosi greit, bugnininkai ir trimitininkai skatino imperatoriaus šaulius savo muzikos instrumentų karingais garsais. Priešo puolimą sulaukė trečia ir išsaukta iš rezervo pirma sukilėlių kuopa. Kelios minutės smarkios ugnies ir priešas pradėjo trauktis. Imperatoriaus šauliai tikėjosi pabėgti per pelkes. Tačiau pelkės buvo gilios, o žemaičiai šaudė labai taikliai. Šiose kautynėse žuvo dvi priešų kuopos, kas liko gyvas pabėgo ir slapstėsi miškuose.

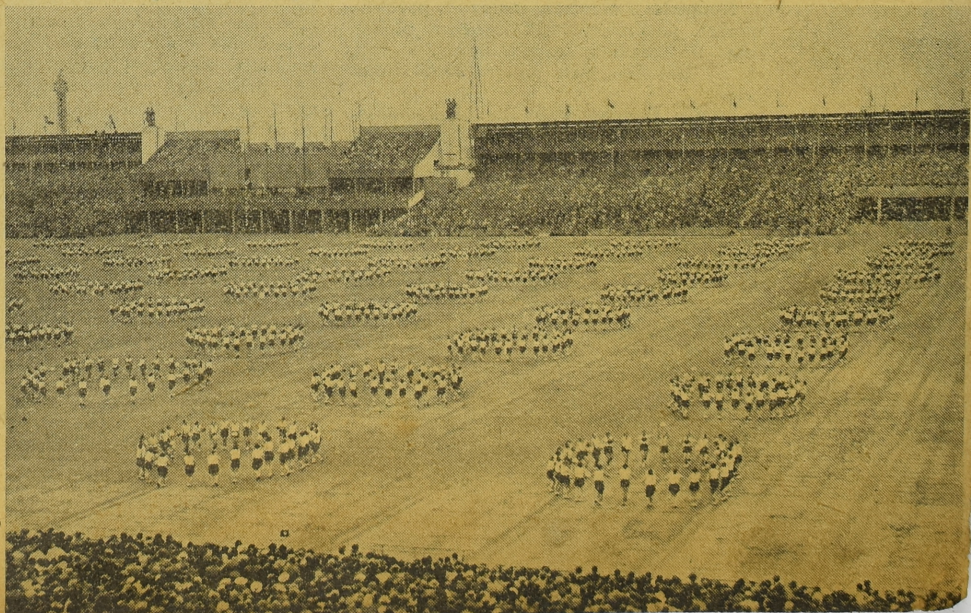
(B. d.)

¹⁾ Liet. Enciklopedijos žiniomis — ties Staciškių kaimu.

²⁾ Tikra jo pavardė Grosas, nuo Žemalės.

³⁾ Zielinskio žiniomis (Bitwy i potyczki 1863—1864).

Iš X sakalų sulėkimo Prahėje.

SAVANORIAI KŪRĖJAI

Liepos 14 d. Prancūzų tautos šventės proga, Lietuvos Kariuomenės Savanorių Kūrėjų S-ga savo draugams — Prancūzų karo dalyviams UNION FEDERALE ANCIENS COMBATTANTS — sąjungai Paryžiuje, pasiuntė šio turinio sveikinimo telegramą: — Lietuvos laisvės kovotojų Savanorių Sąjunga Jūsų Tautos ir laisvės šventės proga siunčia Jums broliškų sveikinimus ir linki, kad Prancūzų tautos genijus, šimtmečiais skleidęs pasauliui žmonių ir tautų laisvės idėją, ir dabartiniu sunkiu momentu pasiektų savo švenčiausio tikslo, įgyvendintų visuotiną taiką, tautų brolišką sugyvenimą ir teisėtumą. Tegyvuoja taikos saugotoja Prancūzija! Tegyvuoja pasaulio taikos avangardas L'UNION FEDERALE!

KONGRESO REIKALAI.

Po sunkių vargų sulaukus 20 metų Lietuvos nepriklausomo gyvenimo šventės, savanoriai kūrėjai rugsėjo 7 — 8 d. Tautos šventės proga ruošia kongresą Kaune. Tam kongresui vyriausybės leidimas jau gautas, Krašto apsaugos ministras ir kariuomenės vadas brig. gen. Raštikis sutiko būti šio kongreso globėju ir, esant

reikalui, suteikti visokeriopą karišką paramą. Susisiekimo ministras suteikė geležinkeliais pravažiuoti 87,5% nuolaidą. Vyr. kelių valdybos direktorius suteikė lengvatą 25% pravažiuojant autobusais ir garlaiviais. Į sulėkima — kongresą vyks ta visi savanoriai kūrėjai turį medaliaus liudijimą, sąjungos nariai ir nenariai.

Įsirašo savanorių skyriuose, suteikdami šias žinias: vardą, pavardę ir tėvo vardą, ar priklauso s-gai ar nepriklauso, savanorio medaliaus liudijimo nr., amžių, kiek turi šeimos, verslą, mokslo ir turto žinias, kurioje kariuomenės dalyje tarnavo savanoriu, ar galės kongreso metu apsirūpinti pastogę ar negalės. Vyks ta į kongresą įsigija uniformines kepurės, jei tai per daug neapsunkins savanorių, o tautinių spalvų trikampius būtinai pasigamina ir juos prisiega ant kairės rankovės, kaip nešiojo 1918—1920 m. Pasiima maisto dviem dienom, nes gaus tik vienus kariškų pietus, kurie bus iškilmingi. Pasiima ir pasižymėjimo ženklus. Kad neapsunkintų vyriausybės, į kongresą gali važiuoti savanoriai kūrėjai turį medaliaus liudijimą, tėvai ir žuvusių bei mirusių savanorių kūrėjų našlės. Kad

darniau ir gražiau praeitų pro vyriausybę ir svetimų valstybių atstovus, savanoriai kūrėjai pasimoko — prisimena karišką rikiuotę.

Mylėdami savo kraštą, dėl kurio tiek vargome ir kentėjome, ir likusius brolius karius, šios iškilmingos šventės proga nepamirštam jų. Kiekvienas vyksta į kongresą taupo centus ir neša juos skyriaus išdan, o už surinktus centus bus nupirkti ginklai ir padovanoti mylimai kariuomenei. Skyriai pasiskirsto į kariškų dalinius, pagal karišką rikiuotės statutą ir paskiria jiems vadus, kurie savo dalinio žmones susirašo, o dalinio nariai klauso visus išakymus bei parėdymus savo vadų, skyrių valdybų ir centro valdybos. Atvykę į kongresą Kaune, visi elgiasi drausmingai ir mandagiai, nes paskiro asmens nemandagus ir nekultūringas poelgis, uždės juoda dėmę visiems kongreso dalyviams. Kad neapsunkintų geležinkelių administracijos, vyksta visi kartu arba didesnėmis grupėmis, bet jokiū būdu ne paskirai. Neįsirašiusieji ir nesuteikę prašomų žinių, kongrese negalės dalyvauti. Tad norį kongrese dalyvauti, įsirašo skyriuose ir suteikia reikalaujamų žinių.

KAUNO MIESTO IR APSKRITIES SAVANORIAMS KŪRĖJAMS.

Kauno mieste ir apskrityje gyveną savanoriai kūrėjai, turį savanorio medaliaus liudijimą ir norį dalyvauti rugsėjo 7—8 d. kongrese Kaune, turi įsirašyti skyriaus būstinėje, Kaune, Kęstučio gt. 12, darbo dienomis nuo 9 iki 14 ir nuo 16 iki 18 val. Negalį atvykti patys, prisiunčia paštu apie save reikalaujamus žinias ir pašto ženklą už 30 ct. Įsirašyti reikia iki rugpjūčio 15 d. Neįsirašiusieji kongrese dalyvauti negalės.

Radijas

VIL31. Kaunas, 7,30 Malda, žin., l. o., plokšt. muz. 9 Ev. liut. pam. 10,15 Kat. pam. 12 VVS. 12,15 Plokšt. konc. 17 Transl. Pirm. Liet. Taut. Olimp. uždar. 17,50 Plokšt. muz. 18,45 Pask. 19 Plokšt. muz. 19,20 Šaulių pusval. 19,50 Plokšt. muz. 20 Kariuom. pusv. 20,30 Knygų apžv. 20,45 Jaun. Liet. pusv. 21,15 Inform. lenk. 21,30 Plokšt. muz. 21,50 Elt. žin., sporto žin. 22 Plokšt. muz.

Klaipėda, 7,30 Malda, l., pask., plokšt. muz. 11,30 Ev. liut. pam. 14,15 Plokšt. muz. 17,50 Sant. val. 18,20 Lauk. ir žvejų kamp. 18,30 Valand. darb. 21,15 Polit. sav. apžv. vok. 21,25 Klaip. sporto žin.

VIII.1. Kaunas, 6,30 Kasdien: malda, žin., l. o., plokšt. muz. 12 Kasdien: l. o., žin. 12,15 Kasdien: mišrus konc. plokšt. 20 Kasdien: laikr. santr. 20,20 Kasdien: kron., Vilm. nauj., Elt. žin. 20,35 Plokšt. muz.

Klaipėda, 7 Kasdien: malda, l., paskait., plokšt. muz., žin. 14,15 Kasdien: plokšt. muz. 15 Kasdien: inform. lietuvių ir vok. l. o., Elt. žin., vak. progr. 20,35 Jurin. val.

VIII.2. Kaunas, 20,35 Dr. Atkočiūnas: Amerikos lietuvių kultūrinis gyvenimas. 20,50 Plokšt. muz.

Klaipėda, 20,35 Sav. kult. apžv. vok. 20,45 Klaip. šaulių val. 21 Klaip. sp. apžv. liet. ir vok.

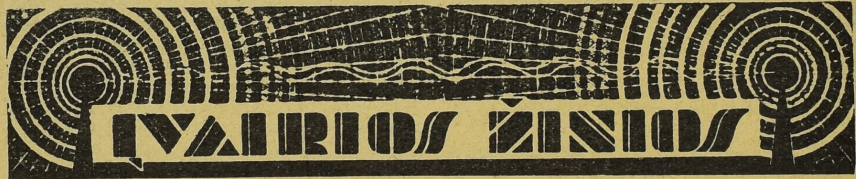
VIII.3. Kaunas, 20,35 Rad. paš. 20,45 Plokšt. muz.

Klaipėda, 20,45 Klaip. sp. apžv. liet. ir vok.

VIII.4. Kaunas, 20,30 Užs. polit. apžv. 20,45 Koncertas.

Klaipėda, 20,45 Klaip. sp. apžv. liet. ir vok.

VIII.5. Kaunas, 20,35 VVS. 20,45 Fort. muz. plokšt.

LIETUVOJE.

POPIEŽIAUS PALAIMINIMAS VALSTYBĖS PREZIDENTUI ANTANUI SMETONAI. Šiomis dienomis arkivyskupas Skvireckas aplankė Valstybės Prezidentą A. Smetoną Užulėnyje ir jam perdavė Šventojo Tėvo palaiminimą ir linkėjimus. Kartu su arkv. Skvirecku pas Valstybės Prezidentą buvo nuvykęs ir ministras pirm. Mironas.

MINISTRAS PIRMININKAS VL. MIRONAS PERNARAVOJE. Pernaravoje įvyko Tautos Diena. Iš Kauno į pernaraviečių šventę buvo nuvykęs ministras pirmininkas Vl. Mironas, viceministro prof. Tamošaičio ir plk. Šarausko lydimas. Prie specialiai pastatytų garbės vartų ministrą pirmininką nuoširdžiai pasveikino valsčiaus viršaitis. Po to įvyko pamaldos ir iškilmės, kurias, deja, trukdė lietus. Iškilmėms pasibaigus, tautos atstovas Dr. Jakimavičius aukštiesiems svečiams pagerbti surengė pietus, kuriuose dalyvavo apie 100 žmonių. Atsakydamas į Dr. Jakimavičiaus pasveikinimą, Ministras Pirmininkas pasakė kalbą, ypatingai iškeldamas tautos vienybės reikšmę. Ministras Pirmininkas tarp kita ko priminė, kad atstatant nepriklausomą Lietuvą, visi jungėsi šiam bendram tautos idealui

Klaipėda, 20,45 Klaip. sp. apžv. liet. ir vok. 21 Klaip. sporto žin.

pasiekti. Ir dabar tautos vienybė sudaro vieną svarbiausių valstybinio gėrio elementų. Tautinės vienybės siekdami tačiau savo darbo pagrįndan turime dėti ne egoizmo, o krikščionišką etiką.

PLEČIASI PRAMONĖ LIETUVOJE. Didelis aliejaus ir pokosto fabrikas statomas Panevėžyje. Fabrika stato akc. b-vė „Lietuvos Muilas“. Jo statyba kaštuos 127.900 lt. Naujasis muilo fabrikas Šiauliuose pradės veikti nuo š. m. spalio mėnesio pabaigos. Trečias cukraus fabrikas numatomas statyti Klaipėdoje ar Ukmergėje.

FINANSŲ MINISTRAS ĮSAKĖ perkainuoti miestuose ir miesteliuose esančius nejudomus turtus. Pagal šį perkainojimą bus imami 1939 — 1943 m. valstybiniai ir savivaldybiniai mokesčiai.

KARIUOMENES PIRMŪNŲ S-GOS KAUNO SKYRIUS įsteigtas liepos 24 d. Skyriuje yra 110 narių. Šiuo metu jau yra įsisteigusių 20 šios sąjungos skyrių.

DIDELĖ AUTO SUNKVEŽIMIO NE-LAIME ĮVYKO KAUNE, liepos 19 d. prie Vytauto Didžiojo tilto. Sunkiai prikrautas auto sunkvežimis, kurį valdė šoferis V. Šmitas, atsitrenkė į tilto atramas ir užmušė tuo metu pro šalį ėjusį Igną Oriną, o jo motina ir Vl. Šunauską sunkiai sužeidė. Šunauskui nulaužtos abi kojos. Katastrofa įvykusi dėl netvarkoje buvusių sunkvežimio vairo ir stabdžių.

ŠIAIS METAIS LIETUVOJE veiks 8 valdinės amatų mokyklos, būtent: Kaune,

Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose, Ukmergėje, Marijampolėje, Telsiuose ir Alytuje.

APIE KLAIPĖDOS UOSTĄ ir didelę jo pažangą labai gražiai atsiliepia visi lietuviai turistai. Jų nuomone dabar Klaipėdos uostas savo puikiais įrengimais ir pastatais jau prilygsta mažesniems moderniškiems Europos uostams. Lietuviai užsieniečiai taip pat džiaugiasi ir bendra Lietuvos pažanga, kuri pastebima visoje srityse.

TVARKOMA NEMUNO VAGA tarp Smalininkų ir Sudargų, nes čia Nemunas labai plačiai išsiliejęs ir kliudo plaukioti laivams. Šio rajono Nemuno vagai sutvarkyti vyriausybės paskyrė 400.000 lt. Statomos labai ilgos ir plačios būnės, kurių viršus grindžiamas cementinėmis plytomis. Nuolat dirba dvi žemsemės ir keli simtai darbininkų.

PASTŲ V-BOS VYR. REVIZORIUS DANGUTIS liepos mėn. 23 d. sunkiai sužeistas prieš keletą metų pašte tarnavusio Felikos Balučio, kuris po pasikėsimo policijos suimtas. Pasikėsimo priežastys aiškinamos.

LIETUVOS DELEGACIJA prekyboje deryboms su lenkais iš Varšuvos VII. 22 d. grįžo.

DR. LEO MAGNINO IŠ ROMOS atvyksta į Lietuvą susipažinti su Ciurlionis kūrinių ir Lietuvos menu, ypačiai folkloru.

UŽSIENYJE.

ITALIJOJE DREBĖJO ŽEMĖ liepos 19 d. Piemonto—Rivieros vakarinėje dalyje. Tai buvo silpnas žemės drebėjimas, nepadaręs didesnių medžiaginių nuostolių, tačiau dėl jo gyventojų tarpe buvo kilusi nemaža panika. Daug stipriau žemė drebėjo liepos 20 d. Graikijoje, Atikos provincijoje. Čia per žemės drebėjimą visiškai sugriauta keleta kaimų ir vienas kalėjimas. Yra daug žuvusių ir sužeistų žmonių.

ISTATYMAS REMTI KARIUOMENĖ išleistas Vokietijoje. Paagal tą įstatymą kiekvienas pilietis ar juridinis asmuo turės visokeriopa remti kariuomenę. Valstybei pareikalavus visi gyventojai turės leisti panaudoti kariuomenės reikalams savo daiktus, perleisti savo teises į judamą turtą, pratimų metu teikti kariams maistą, pašarą, kurą, elektros energiją, susisiekimo priemones ir kt. Už tai gali būti atlyginama, tačiau gali būti imama ir dykai.

ŽUDOMI JAPONAMS DRAUGINGI KINAL Liepos mėn. 22 d. Šanchajuje buvo įvykdyti trys atentatai: nušautas buvęs palankus japonams kinietis advokatas Vanšisenas, Šanchajaus vyriausybei labai artimas asmuo Ansunpas ir dar vienas kinietis, vykęs į pasitarimą su kiniečių valdžios atstovais.

PRANCŪZIJOS PREZIDENTAS LEBRUNAS priėmė Anglijos karaliaus kvietimą ir kitų metų pradžioje lankysis Anglijoje.

GRĮZUSI KARALIŲ JURGI VI IR KARALIENĖ Londonas pasitiko nepaprastai iškilmingai. Gyventojai parodė nemažesnį entuziazmą, kaip per karaliaus Jurgio VI karūnavimo iškilmes.

NAUJĄ PUOLAMĄJĮ GINKLĄ — GRANATOSVYDĮ išrado vokiečiai. Granatosvydžiai jau įvesti vokiečių kariuomenės šaulių kuopose ir spauda rašo apie jų karinę reikšmę. Granatosvydis skiriamas paremti pėstininkų puolimą. Granatosvydžio išmestos granatos veikimas atitinka rankinės granatos veikimą, tačiau apibarsto didesnę plotą skeveldromis.

13 ŽYDŲ UŽMUŠTA ir keli sužeisti per pastarųjų dienų arabų — žydų riaušės Palestinoje.

RASTAS RAFAELIO PAVEIKSLAS. Milane, vienoje privačioje galerijoje rastas Dievo Motinos paveikslas. Spėjama, kad jis yra pieštas garsaus dail. Rafaelio.

ORO DVIRATĮ, kaip rašo Paryžiaus spauda, išradęs tūlas italas Lukatis. Tai mažytis lėktuvas, kuris gali pakilti į orą tik lakūno kojų raumenų jėgos pagalba.

LENKŲ SUSISIEKIMO LĒKTUVAS, skraidęs tarp Varšuvos ir Bukarešto, nukrito. Juo skridę 9 keleiviai ir 3 įgulos nariai užsimušė.

VALSTIEČIŲ RIAUŠĖS LENKIJOS RYTŲ PASIENIUOSE prasidėjo po to, kai lenkai, lenkinimo tikslais, pradėjo

likviduoti stačiatikių cerkves. Dėl to stačiatikių ukrainių ir gudų valstiečių tarpe kilo didelis nepasitenkinimas ir jie sujudo. Didžiausios riaušės buvo Pagirio vadijoje ir Pinsko apskr. Bruzdėjimą malšinant užmušta ir sužeista keliolika valstiečių. Taip pat yra sužeistų ir policijos pareigūnų.

KOLOMBIJOS MIESTE BOGOTOJE per kariuomenės paradą nukrito lėktuvas. Be lakūno užmušti 27 žmonės ir sužeista — 130.

LATVIJOS UZS. REIK. MINISTRUI MUNTERUI liepos 25 d. sukako 40 m. Ta proga ministras Munteras gavo daug sveikinimų.

IS ŠAULIŲ GYVENIMO

KAUNAS.

Zuikinė. Liepos 24 d. A. Panemunės valsčiuje, Zuikinės kaime įsisteigė šaulių būrys. Būrio steigimo reikalu rūpinosi vietos pr. mokyklos vedėja D. Baltuškiėnė, Juozas Paplauskas, Zigmas Šakevičius, Jurgis Mickevičius, Stasys Burokas ir k. Gražiai iniciatyvai pritarė ir ją visokeriopa rėmė senas šaulys, vietos gyventojas A. Pranaitis. Zuikinės kaimo gyventojai daugiausia yra darbininkai, visi karšti patriotai, entuziastai, todėl iš naujo būrio laukiama gražių darbų. Būriui vadovauja energingas būrio vadas j. ltn. Baltuška. Būrio tarybon išrinkti: Zigmas Šakevičius, Jurgis Mickevičius, Stasys Burokas, Balys Petkevičius, Domicele Baltuškiėnė ir Povilas Maskoliūnas. Steigiamame susirinkime dalyvavo ir žodį tarė šaulių S-gos štabo kultūros ir švietimo skyriaus viršininkas V. Daudzvardas, A. Pranaitis ir k.

Susirinkimo dalyviai nuosirdžiai pasveikino Respublikos Prezidentą Antaną Smetoną, ministrą pirmininką Vl. Mironą, kariuomenės vadą brig. gen. Raštikį, Šaulių Sąjungos vadą plk. Saladžių, Kauno rinktinės vadą plk. Bobelį ir brolius vilniečius.

Naujas būrys pirmiausia rūpinsis įsigyti patalpą, įsteigti knygyną — skaityklą, kad šauliai ir šiaip vietos gyventojai galėtų naudingai praleisti laisvą laiką. Taip pat rūpinsis organizuoti vaikų

aikštelę, nes jos reikalingumas čia ypačiai reikšmingas.

Naujo būrio šauliai kartu su visais vietos gyventojais rūpinsis, kad ligi šiol nereikšmingas Zuikinės kaimo vardas būtų pakeistas. Norima kaimą vadinti dr. Basanavičiaus vardu, nes jis yra šalia dr. Basanavičiaus vardo šilo.

Kaunas. Prieš kurį laiką Šančiuose pradėta plati rinkliava Ginklų Fondui Šančių šauliams apginkluoti. Rinkliavą organizavo savanoris kūrėjas A. Kazukauskas. Per gana trumpą laiką Šančių prekybininkai, suaukojo apie 30 vardinį šautuvų. Kai kurie prekybininkai nupirko po kelis šautuvus. Šiomis dienomis vėl pakartotinai paaukojo: Bytautas 250 lt, dr. Kelzonas 50 lt, prekybininkai — M. Ceitlinas 200 lt, Taftas 125 lt, Frida Segalavičienė 15 lt. Išteisinti šv. Trejybės įvykių bylos dalyviai paaukojo 125 lt vienam vardiniam šautuvui nupirkti. Vilniaus Vadavimo Sąjungos Kauno miesto geležinkelininkų skyriaus nariai savo susirinkime, nutarė kiekvienais metais, ligi bus atvaduotas pavergtas Vilnius ir Vilniaus kraštas, aukoti šauliams po vieną vardinį šautuvą.

Šauliams apginkluoti, rengiasi rinkti aukų ir kitos organizacijos. Gausiai aukoja ir kiti gyventojai mažesnėmis sumomis. Suaukoti ginklai bus iškilmingai įteikti Šančių šaulių būriui rugpjūčio mėn. pradžioje. **L. Rudaitis.**

Širvintų šaulių kuopos ugniagesių komanda su savo orkestru Kernavės apylinkėse. Už Neries matomas Vilniaus kraštas. Reizenmano nuotr.

UTENA.

Leliūnai. Liepos 10 d. buvo nepriklausomybės dvidešimties metų sukaktuvių minėjimas. Šventėje dalyvavo Šaulių Sąjungos vadas plk. Saladžius, rinktinės vadas plk. ltn. Murnikas, apyl. teisėjas Jočys ir daugelis kitų svečių. Miestelis ir viensėdžiai tą dieną pasipuošė tautinėmis vėliavomis. Apie devintą valandą atvyko rinktinės vadas plk. ltn. Murnikas ir dalyvavo vėliavos pakėlime. Būrys kapinėse pagerbė žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Kalbą pasakė rinktinės vadas. Ant kapo organizacijos sudėjo vainikus. Po to organizuotai dalyvauta pamaldose. Įspūdingą ir patriotišką, tai dienai pritaikytą pamokslą pasakė klebonas kun. Gudonis.

Tolimesnės tos dienos iškilmės vyko aikštėje. Čia išsirikiavo šauliai, jaunaliutuviai, pavasarininkai, jaunieji ūkininkai, mokyklų vaikai ir Leliūnų ūkininkai. Šaulių Sąjungos vadas, pasisveikinęs su organizacijomis, pasakė leliūniečiams reikšmingą kalbą, primindamas mūsų tautos kovas dėl nepriklausomybės ir dabartinius mūsų laisvo gyvenimo pasiekimus. Sąjungos vado kalba buvo palydėta Tautos himnu ir didelėmis ovacijomis. Dar kalbėjo apyl. teisėjas Jočys. Šaulių Sąjungos vadas priėmė leliūniečių paaugotus ginklus. 2 šautuvus paaugoko būrys, 4 šautuvus — ž. ūkio koop. „Dirva“, ir vieną vartotą šautuvą paaugoko J. Veteikis. Aukotojams pagėidaujant, Sąjungos vadas visus šautuvus perdavė Leliūnų šaulių būriui. Dar buvo pr. mok. mokinių gimnastikos pratimai. Šaulių Sąjungos vadas įteikė baigusiems pr. mokyklą pažymėjimus, ir Švietimo Ministerijos dovanas — knygutės. Pr. mok. mokinių vardu labai gražiai kalbėjo Stundžiūtė. Leliūnų choras, vadovaujamas varg. Šlyžio, gražiai padainavo.

Šauliai su paaugotais šautuvais ir kitos organizacijos parado maršu pražygiavo pro aukštuosius svečius. Klebonijoje buvo suruošti pietūs, kur pasidalinę gražiais išpudžiais svečiai išsiskirstė.

Vakare buvo šaulių gegužinė.

P. Nargėlas.

ZARASAI.

Barbiai. Liepos 10 d. būrys šventė 10 m. sukaktuves. Ta proga buvo pašventinta vėliava, kuri kaštavo apie 200 lt. Vėliavą pašventino ir šaulius prisaiškino kun. dek. A. Bačkys. Į iškilmės atvyko Zarasų aps. virš. ats. plk. Šlepetys, r-nės atstovai ir k. Šauliams buvo įteikta visuomenės nupirkti 2 šautuvai. **Zet.**

VILKAVIŠKIS.

Vilkaviškis. 2-roji šaulių kuopa šiemet suruošė ypatingai gražų, išpuodingą Joninių minėjimą, kurį valst. gimnazijos aikštėje turininga kalba pradėjo kuopos vadas ats. ltn. Petravičius. Dalyvaujant daugybei žiūrovų, suvaidinta V. Keturakienės režisuota Paporonio 3 pav. misterija „Vakarinė daina“. Gražų žodį tarė rinktinės vadas plk. ltn. Matulionis. Prie laužo šaulė O. Keturakienė vykusiai padeklamavo P. Vaičiūno „Lietuviai“. Šaulys V. Petrulis atjojęs ant eiklaus žirgo vaidino D. L. K. Kęstutį, o trys Vilkaviškio „linksmieji broliai“ ir vienas jų „pusbrolis“, pritariant armonikai, įdomiai apdainavo įvairias Vilkaviškio aktualijas. Pagaliau, grojant kuopos dūdų orkestrui, buvo šokiai.

Devyniolikos metų Vilkaviškio šaulių būrio išikūrimo sukaktuvėms paminėti šv. Kryžiaus bažnytelėje buvo iškilmingos šaulių pamaldos. Po to įvyko Uosijos miškelyje su įdomia programa pobūvis.

K. kor.

Pavištytis. Nesenai būrys, būrio vado ats. j. ltn. Jono Jūrelės iniciatyva, gražiam šilelyje, prie Vištyčio ežero surengė šaulių ir visuomenės bendrą subu-

Aktingai dirbkime-ruoškimės Šaulių Sąjungos 20 metų sukaktuvėms

1939 m. birželio mėn. Šaulių Sąjunga švęs savo darbo 20 metų sukaktuves. Šventės proga mūsų laikinoje sostinėje Kaune numatytas didelis šaulių saskrydis. Liepos 19 d. rinkinių vadams pasiūstas Šaulių Sąjungos vado aplinkraštis, kuriame duoti bendri šventės reikalai nurodymai.

I. Šventės programoje numatyta: *paradas, šaudymo varžybos, sporto pratimai, tautiški šokiai ir dainų šventė.*

II. *Parade dalyvauš šauliai pėstininkai, dviratininkai, motociklistai, raiteliai ir šaulės.*

III. *Uniforma šauliams nustatyta rikiuotės, su ilgais batais, šaulėms — šaulinė.*

IV. Šventės metu bus Šaulių Sąjungos šaudymo pirmenybių varžybos kariniais šautuvais, automatiniais pistoletais (7,65 kal.) ir mažojo kalibro šautuvais. Varžyboms kiekviena rinktinė sudaro po grupę kiekvienai ginklo rūšiai.

V. *Sporto programoje numatomos šaulių varžybos:* 1) Lengvosios ir sunkiosios atletikos, 2) Futbolo, krepšinio ir tinklinio, 3) Plaukymo ir šoki-

mo į vandenį 4) Lauko ir stalo teniso, 5) Dviratininkų 30 klm žygio, 6) Pėstininkų patrulio 7 klm ir paskiro 5 klm žygio, 7) Bendriniai pratimai su šautuvais, 8) Moterų šaulių bendriniai pratimai ir tautiški šokiai.

VI. *Dainų šventė. Dainų šventėje dalyvauja visi šaulių chorai ir jungtinis dūdų orkestras.*

Chorų ir orkestrų dalyviai šventėje dalyvauja rikiuotės uniforma. Chorų dalyvės — su tautiškais drabužiais.

Dainų šventės programa bus 3 dalių: 1) Pirmoje dalyje dalyvauja jungtinis mišrus choras ir jungtinis orkestras. 2) Antroje dalyje — jungtinis vyrų balsų choras. 3) Trečioje dalyje — mišrus jungtinis choras su orkestru ir be orkestro.

Rinktinių ir būrių vadai, tarybos ir visi šauliai jau dabar atkreips reikiamą dėmesį, kad šaulių S-gos sukaktuvinė šventė būtų įvykdyta pavyzdinčiai pasirengus.

Parado, šaudymo, sporto ir dainų šventės reikalais smulkesni nurodymai bus duoti vėliau. Apie pasiruošimus bus skelbiama per radiją ir „Trimite“ atskirame skyriuje.

TRAKAL.

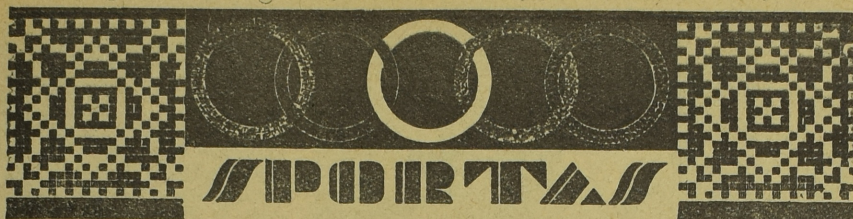
Žiliniai. Birželio 13 d. buvo kariuomenės ir visuomenės susiartinimo šventė. Paaugoti 6 šautuvai. K. Liutkus ir mok. Monkevičienė aukoko vardinius šautuvus. Tą pačią dieną atšvestos ir Tautos Vado vardinės. **Š.**

Š A U L Ė S

Šakiai. Nesenai baigti moterų rinktinės ruošti 4-rių mėn. sanitariniai kursai. Tą dieną buvo ir įgytųjų žinių patikrinimas. Egzaminus išlaikė 30 šaulių. Kursantės sanitarinę praktiką atliko miesto ligoninėje. Per iškilmingą posėdį apie kursus pranešė rinkt. vadė Gustienė. Kursams vadovavo su dideliu rūpestingumu ir pasiaukojimu dr. Bronius Stukas. Kursų vištininkė — šaulė Alksnienė. Lektoriai: dr. Stukas, dr. Račiūnas, dr. Tekorius, dr. Neuronis ir gail. sesuo Podolskaitė-Dubickienė. **Kursantė.**

Šilalė. Šaulės suruošė metinę šventę. Šventėje dalyvavo Šilalės vyrų šaulių būrys ir Žvingių šaulės moterys. Organizuotai dalyvauta pamaldose. Buvo eitynės į kapines, kur ant mirusių šaulių kapų sudėti vainikai. Čia kalbas pasakė būrio vadė Juozapaitienė ir kun. Bastakys. Iš čia šaulės ir šauliai nuvyko į sporto aikštę, kur buvo pakelta tautinė vėliava. Čia kun. Bastakys tarė atitinkamą žodį ir davė priesaiką 20-čiai naujų šaulių moterų. Šaulės sveikino atvykusi šventėje dalyvauti rinktinės šaulių moterų vadė Žvirblytė. Po to šaulės įteikė vyrų būriui du gražiai papuoštus šautuvus, pareikšdamos pažadą padėti šauliams kuo galės pavojuojant Tėvynei valandą. Vėliau buvo sporto pratimai, kuriuos išpildė Šilalės ir Žvingių būrių sportininkės, ir tautiški šokiai, kuriuos šoko Šilalės šaulės ir šauliai. **Svecias.**

Viešvilė. Birželio 12 d. Viešvilėj įsteigtas moterų šaulių būrys. Iki tol čia buvo tiktai moterų šaulių skyrius. Buvo atvykusi mot. rinktinės vadė Gudelienė, kuri pasakė kalbą. Būrio vade paskirta buv. skyriaus vadė š. Skučienė.

Tautinės Olimpiados varžybų dienos.

PUIKŪS ŠAULIŲ SAJUNGOS SPORTININKŲ LAIMĖJIMAI.

18 AUKSO MEDALIŲ ŠAULIAMS LENGVAATLETAMS. T. Olimpiados lengvosios atletikos varžybose kiekvienas galėjo pamatyti ir įsitikinti, kad kas įveda daugiau planingo darbo, to vaisiai geriausi. Šaulių Sąjungos lengvaatletai apvainikavo I Tautinę Olimpiadą geriausiais rezultatais. Šaulių Sąjungos lengvaatletai tinkamai apgynė Lietuvos lengvosios atletikos meistro vardą, surinkę daugiausia aukso medalių ir pasiekę naujų Lietuvos rekordų. Šaulių Sąjungai teko medalių: **18 aukso, 12 sidabro ir 12 bronzos; Amerikos lietuviams: 16 aukso ir 10 sidabro. JSO — 3 aukso, 10 sidabro ir 21 bronzos.**

Šaulių lengvaatletų pasirodymas pasukutinėse varžybose vėl sukėlė žiūrovuose pasigėrėjimo ir džiaugsmo, kad lietuviai savo laimėjimais pradeda prilygti aukštajai Europos lengvaatletų klasei. Trečią varžybų dieną vėl buvo pasiekti du nauji Lietuvos rekordai. Varžybų pradžioje pirmos ir antros dienos nugalėtojams buvo įteikti aukso, sidabro ir bronzos medaliai. Juos įteikė dir. V. Augustas ir Olimpino k-to vicepirm. dr. Navakas. Nugalėtojai turėjo išėti prieš tribūną ir atsistoti ant tam tikros pa-

aukštintos vietos. Aukso medalio laimėtojas turėjo atsistoti ant aukščiausio laipto, o jo dešinėje ir kairėje — antros ir trečios vietos laimėtojai. Apdovanoti buvo šie I-sios T. Olimpiados nugalėtojai: **ieties metimo:** 1. Juozas Jaudegys (Grandis) — 60,06 m. 2. Puskunigis (JSO) — 56,80 m. 3. Kamičaitis (Grandis) — 54,95 m. **1500 m bėgimo:** 1. Šimanas (LGSF) — 4—04,8 min. 2. Tendys (JSO) — 4—12,2 min. 3. Kalpokas (Grandis) — 4—13,1 min. **110 m su kliūtimis:** 1. Sačkus (JSO) — 16,8 s. 2. Sidabras (Amer. liet.) — 17,2 s. 3. Balčius (Grandis) — 17,4 s. **Disko met:** 1. Bložytė (Amer. liet.) — 35,01 m. 2. Vitartaitė (JSO) — 32,43 m. 3. Zemčikaitė (Tauragės mok. sem.) — 29,72 m. **Šuolio į aukštį:** 1. Bernotas (Amer. liet.) — 1,92 m. 2. Kasiulis (JSO) — 1,75 m. 3. A. Markelis (Rokiškio šaulių sp. kl.) — 1,70 m. **Švedų estafetės:** 1. Amerikos lietuviai (Prokopas, Stanišius, Jankauskas, Lutkus) — 2—00,4 min. 2. Šaulių Sąjunga (Zaskevičius, Bakūnas, Andriūnas, Sodaitis) — 2—05,3 min. 3. JSO (Račkauskas, Šablinskas, Erdmanas, Šembergasas). — 2:08 min. **Moterų est. 4×100 m:** 1. Šaulių Sąjunga (Sirutytė, Šepaitienė, Žeruolytė, Širvydaitė) — 53,8 s

Saulys j. ltn. Vyt. Gontis, vienas Grandies sp. klubo steigėjų, T. Olimpiados varžybose laimėjęs trišuolio aukso medalių. Truso nuotr.

2. JSO ir 3. Šiaulių mergaičių gimn. **Trečios dienos varžybų rezultatai: Šuolio į tolį:** 1. Ona Šepaitienė (Panevėžio Saulys) — 5,31 m. Tai naujas Lietuvos rekordas. Ji pagerino savo pastatytą rekordą apie 20 cm. Jos pasiektas rezultatas yra pasaulinio masto. 2-ji vieta atiteko Vaškelytei (JSO) — 5,03 m ir 3-ji V. Kryžūtė (KSS) — 4,92 m. **Įdomios varžytynės 200 metrų bėgikų tarpe.** Pirmame užbėgime Stanišius (Amer. liet.) varžėsi dėl pirmos vietos su Andriūnu (Panevėžio Saulys). Pirmojo laikas buvo 22,9 s., antrojo — 23,3 s. Antrame užbėgime geriausiai pasirodė Kiukys (P. Saulys) ir V. Bakūnas (Grandis). Ketvirtą dieną buvo baigminis 200 m bėgimas. Į pradžmės vietą atsistojo geriausieji 200 m bėgikai: Stanišius, Bakūnas, Kiukys, Andriūnas (visi trys Šaulių S-gos) ir Česonis (Anglijos liet.). Pradėjus bėgti po didelės trumpos kovos išėjo iš rato Stanišius ir Andriūnas, nes abudu patempė kojų raumenis ir nebegalėjo toliau dalyvauti net ir kitose varžybose. Prie 200 m baiginės juostelės pirmas atbėgo Bakūnas (Grandis) 22,6 s. 2. Česonis (Angl. liet.) — 23 s. 3. Kiukys (P. Saulys) — 23,2 s. **Disko:** 1. Bernotas (Amer. lietuvis) — 40,56 m. 2. Tamulynas (JSO) — 38,84 m. 3. Sačkus (JSO) — 38,42 m. **Rutulio:** 1. Vitartaitė (JSO) — 11,40 m, naujas Lietuvos rekordas. 2. Bložytė (Amer. liet.) — 11,26 m. 3. Kuzmickaitė (Aušros gimn.) — 9,95 m. **80 m bėg. su kliūtimis:** 1. Bložytė — 14,1 s. 2. Vaškelytė (JSO) — 14,5 s. 3. N. Širvydaitė (Grandis) — 15,7 s. **Trišuolio varžybose** daugiausia tarpusavyje varžėsi dėl aukso

Šaulė O. Šepaitienė (Panevėžio Saulys), laimėjusi Tautinės Olimpiados varžybose 5 aukso medalius.

Truso nuotr.

Šauliui

V. KRUKAUSKUI,

dėl tėvelio mirties, reiškia gilia užuojautą

(27) Mažeikių ryšių motorizuotas šaulių būrys.

Saulių Sąjungos estafetės 4x100 dalyviai, laimėję T. Olimpiados varžybose pirmą vietą. Jie visi apdovanojami aukso medaliais. Iš kairės į dešinę stovi: Vl. Bakūnas (Grandis), Kiukys (Panevėžio Saulys), ltn. Svarplaitis (Šiaulių Sakalas) ir Zaskevičius (Grandis). Truso nuotr.

medaliaus grandiečiai. Amerikos lietuviai ir kiti šioje šakoje negalėjo priartėti ir prie trečios vietos, nes ketvirtą vietą iš eilės laimėjo Nasvytis (Grandis), kuris kaip jaunius iškovoję gerą trišuolio laimėjimą — 12,81 m. **Pirmą vietą laimėjo** senas trišuolio meistras **Vytautas Gontis** (Grandis) — 13,58 m. 2. Kondrackas (Grandis) — 13,35 m. 3. Lingis (Klaipėdos Saulys) — 12,86 m. Įdomi kova buvo **moterų 400 m bėgimo** varžybose. Į baigmines varžybas pateko: 1. Šepaitienė (Grandis), Vitartaitė (JSO), Gživačaitė (Grandis) ir Kryžiūtė (KSS). Kitą dieną buvo **400 m baigminės** moterų varžybos. Pirmoji vieta atiteko aukso medalių laimėtojai Onai Šepaitienei (P. Saulys) — 64,2 s. 2. Vitartaitė (JSO) — 66,5 s. 3. Kryžiūtė (KSS) — 67,5 s. Šepaitienė nors ir labai išvargusi, tačiau susikaupusi laimėjo ir penktą iš eilės aukso medalių. Pažymėtina, kad Šepaitienė paskutines dvi varžybų dienas sirgo angina ir jai buvo pavojaus dėl ligos komplikacijų, tačiau jos ryžtingumas viską nugalėjo. **Šepaitienė laimėjo ir aukso laikrodį**, 400 litų vertės, kurį paskyrė Ger-Ma-Po b-vės direktorius Gerdvilas. **10.000 m bėgimo pirmąją vietą** — aukso medalių ir antrą aukso laikrodį, Gerdvilo paaukotą, užtarnautai laimėjo Vietrinas (LGSF) — 33—14,5 min. 2. Petraitis (Grandis) — 33 — 33,5 min. 3. Petraitis (LFLS) — 34—01,2 min.

Ketvirtąją varžybų dieną buvo pasiekti 3 lengv. atletikos rekordai: **Zienciškaitis** (Tauragės m. sem.) šulio į aukštį — 1,40 m, **J. Vabalo (Grandis) su kartimi** — 3,60 m ir **Saulių Sąjungos komandos bėgant olimpinę estafetę** — 3—42,9 min.

Pradedant ketvirtą varžybų dieną buvo olimpiados nugalėtojų apdovanojimas. **Į apdovanojimo iškilmes buvo atvykęs** **Saulių Sąjungos vadas plk. Saladžius**, dir. Augustauskas ir dr. Navakas. Labai gražų išpūdį paliko Šaulių S-gos vyrų trišuolininkų apdovanojimo momentas, nes visų trijų vietų nugalėtojai buvo šauliai ir garbės vietą užėmė: V. Gontis, Kondrackas (Grandis) ir Lingis (KL Saulys). Sąjungos vadas plk. Saladžius kiekvieną laimėtoją pasveikino paspausdamas ranką. Po olimpiados nugalėtojų pagerbimo prasidėjo varžybos. **Moterų šulio į aukštį**: 1. Zienciškaitė (T.M.S.) — 1,40 m. Tai naujas Liet. rekordas. 2. Karnilavičiūtė (Kauno IV gim.) — 1,35 m. 3. Garbačiauskaitė (LFLS) — 1,35 m. Gražiausia tos dienos varžybų kova buvo **400 m bėgimo su klūtėmis baigminis** vyrų bėgimas. Pirmą vietą čia laimėjo Prokopas (Amer. liet.) — 59,5 s. 2. Barkauskas (Grandis) — 60,0 s. 3. Balčius (Grandis) 60,1 s. Atkaklios varžybos ėjo dėl pirmos vietos **šokant su kartimi** tarp

amerikiečio lietuvio **Sidabro** ir grandiečio šaulio **Jono Vabalo**. Sidabras telaimėjo 2-rą vietą, persokęs — 3,50 m, o **pirmą vietą laimėjo Vabalas**, persokęs 3,60 m ir pasiekdamas naują Lietuvos rekordą. Senas rekordas yra jo paties. 3. v. laimėjo Aukštinas (JSO) — 3,10 m.

Žiūrovus labai domino **4x100 m bėgimas**. Vienas kitas abejojo Saulių Sąjungos komanda sudaryta iš **Svarplaitio (Sakalo), Zaskevičiaus (Grandies), Kiukio (P. Šaulio) ir Bakūno (Grandies)**. Nebuvo vieno geriausių mūsų trumpų atstumų bėgiko Andriūno, bet amerikiečių lietuvių komandoje taip pat nebuvo garsaus Stanišiaus. Šauliai susitiko draugiškoje kovoje su broliais amerikiečiais lietuviams, prieš kuriuos garbingai **iškovojo Saulių Sąjungai** pergalę per 44,5 s. Antrą vietą užėmė Amerikos lietuvių k-đa (Prokopas, Sidabras, Jankauskas ir Lutkus) — 45,8 s. ir 3. JSO — 45,8. Karštos varžytynės ėjo ir dėl **olimpinės estafetės (800+400+200+200)** pirmosios vietos. Vėl **Saulių Sąjungos komanda** (Keturakis, Bakūnas, Kiukys ir Zaskevičius) gerai sukovojo prieš lietuvius amerikiečius: (Jankauskas, Lutkus, Sidabras, Prokopas). Pirmoji vieta ir aukso medalius teko Amerikos lietuvių k-dai — 3—42,8 min. Antroji vieta — **Saulių Sąjungos komandai** — 3—42,9 min. 3 v. JSO — 3—43,6 min. Paskutinių varžybų programos dalyku buvo dešimtkovos šulis su kartimi. Bet dėl tam tikrų priežasčių dešimtkova turėjo būti nutraukta. Apskritai, varžybos praėjo gerai tik kiek silpnoka buvo organizacinė pusė. Bet už tat pasiektą gražių, nelauktų laimėjimų. Šauliams labai gerą išpūdį paliko amerikiečiai lietuviai, kurie buvo didžiausi olimpiados varžovai. Visose varžybose buvo reiškiamas iš abiejų pusių nuoširdumas. Aukšti rungtynių rezultatai be abejonės daug priklausė nuo brolių iš anapus okeano. Šauliai lengvaatletai juos nuoširdžiai sveikina ir tikisi, kad dar turės progų susitikti aikštėse.

Vyt. Gerulaitis (Grandis)—teniso aukso medalio laimėtojas. Pereitą penktadienį KTK aikštelėje buvo baigminės lauko teniso varžybos dėl aukso medaliaus. Į varžybas stoji Gerulaitis (Grandis) prieš Giedrį (KTK). Pirmose žaidimo minutėse Gerulaitis tvirtai įveikė Giedrį ir laimėjo pirmąjį setą. Kiek atsigavęs Giedrys bandė priešintis prieš stipresnį Gerulaitį ir pasekmę išlygino. Tačiau tai buvo vienintelė valandėlė, kurią Giedrys galėjo lengviau pagaltoti apie tolimesnę kovą. Gerulaitis truputį susikaupia ir perėjo daugiau į puolimą. Giedrio nepaprastas nervavimasis rodė silpnasias kovos puses, kurias šaltai išnaudojo Gerulaitis. Giedrys daugiau gynėsi ir reiš-

kė nepasitenkinimo dėl Gerulaičio skubėjimo ir pan. Taip pavaikytas ir nuvargintas Giedrys irodė savo menkumą ir iš eilės pralaimėjo du setus. Kova baigėsi 3—6, 6—2, 6—4 ir 6—3 Gerulaičio naudai. Gerulaičio laimėjimas nėra atsitiktinis, bet visiškai užtarnautas. Reikia pažymėti, kad tai jauna jėga ir atstovaujanti jauniausiąją tenisininkų kartą. Šis Gerulaičio laimėjimas pribaižė „senių“ išdidumo maniją. Po kovos Giedrys, aukso medalio laimėtoją Gerulaitį atsisakė pasveikinti. Giedriui, kuris pereitais metais Lietuvai atstovavo Amerikoje, teko sidabro medalius. Bronzos medalius teko Vaitkui (JSO). **Moterų vieneto varžybas** laimėjo ilgametė Lietuvos teniso meistrė V. Ščiukauskaitė. Jai teko **aukso medalius**. **Sidabro medalių** laimėjo J. Ščiukauskaitė ir **bronzos** — Jazbutienė (KTK). **Vyrų dvejetainio varžybų aukso medalių** laimėjo Giedrys — Kuprevičius (KTK), **sidabro** — Gerulaitis — Jakutis (Grandis) ir **bronzos** — Smetona (Grandis) — Remeikis.

Mišraus dvejetainio aukso medalių laimėjo: J. Ščiukauskaitė—Kuprevičius (KTK), **sidabro** — V. Ščiukauskaitė — Giedrys (KTK), **bronzos** — Smetona — Purelienė (Saulių Sąjunga). **Moterų dvejetainio aukso medalių** laimėjo V. ir J. Ščiukauskaitės (KTK), **sidabro** — Puodziūnaitė (Angl.

Saulys ltn. J. Vabalas (Grandis), laimėjęs T. Olimpiados varžybose šoki-mo su kartimi aukso medalių.

Truso nuotr.

Saulių Sąjungos moterų 4x100 estafetės komanda, laimėjusi T. Olimpiados varžybose pirmą vietą. Visos dalyvės už šį laimėjimą apdovanotos aukso medaliais. Iš kairės į dešinę stovi: N. Širvydaitė (Grandis), E. Zeruolytė (Grandis), O. Sepaitienė (Panevėžio Saulys) ir Sirutytė (Grandis).

K. Masevičiaus nuotr.

liet.) — Jazbutienė (KTK) ir bronzos — Purelienė (Pan. Saulys) — Klibavičiūtė (JSO).

Stalo teniso varžybos buvo vykdomos K. K. Rūmų salėje. Vyrų vieneto aukso medalių laimėjo Dzindziliauskas (LFLS), sidabro — Nikolskis (JSO), bronzos — Adomavičius (Tauras), Moterų vieneto aukso med. laimėjo: Verbickaitė (Prienų gim.), sidabro — Astrauskaitė (Grandis), bronzos — Glebavičiūtė (JSO). Vyrų dvejetainio aukso medalių laim. Meilus — Karalius (Tauro), sidabro — Dzindziliauskas — Adomavičius (Tauro) ir bronzos — Nikolskis — Martinkaitis (JSO). Moterų dvejetainio aukso med. laimėjo Vitaraitė — Glebavičiūtė (JSO), sidabro — Danelytė — Slavinskienė (LGSF) ir bronzos — Verbickaitė — Koževaitė. Mišraus dvejetainio aukso medalius teko Nikolskiui — Vitaraitėi (JSO), sidabro — Miuleraitėi — Dzindziliauskiui ir bronzos — Jančiauskaitei — Povilanskiui (JSO).

Jojimo Olimpiados nugalėtojai. Raitųjų olimpiados varžybos buvo kleboniškyje. Varžybos buvo pradėtos art. puskarininkių jojimu. Atstumas 600 m, kliūčių 10, aukštis ligi 1,10 m, plotis 2 m. 1 v. laimėjo 4 art. p. žirgas Perkūnas per 1.02,2 min. Jojo pusk. Samulevičius, 2 v. laimėjo 4 art. p. žirgas Lieknas, kurį valdė pusk. Česnulis ir 3 v. — 1 art. pulko žirgas Kulka. Jojo viršila Bernaitis, Civilių žirgų lenktynėse 1200 m su 4 kliūtimis laimėjo Staneikos (Saulių Sąjunga) žirgas Strausas. 2-roji vieta atiteko Ugianskio Palestrinai ir 3-ji — Beta, ant kurios jojo Petruškevičius (Saulių Sąjunga). Tačiau Beta buvo nuklydusi ir 3-čią vietą pripažino Natkevičiaus (JSO) Undinei. Karininkų medžioklinį perbėgimą laimėjo: 1. Ulonų pulko žirgas Naujaku-rys. Jojo ltn. Padėgimas. 2-ą v. gusarų p. žirgas Argumentas. Jojo ltn. Garbenis ir 3 v. 3-jo dragūnų p. žirgas Luodžius. Jojo ltn. Andruškevičius. Karininkų ekipines varžybas laimėjo 2-ras ulonų pulkas, 2-ą v. — gusarų pulkas ir 3 v. — 1 art. pulkas. Ulonai laimėjo krašto apsaugos ministro pereinamąją dovaną, kurią laimėjo antrą kartą ne iš eilės. Viršilų ir puskarininkių medž. perbėgimo 1 v. laimėjo 2-jo ulonų pulko žirgas Omega. Jojo pusk. Plukis, 2-ą v. — 3-čio drag. p. žirgas Muzikalus. Jojo viršila Šernius ir 3-čią v. — 3 dr. p. žirgas Negriukas. Jojo viršila Želvys. Artillerijos karininkų jojimo varžybas laimėjo: 1 v. — 4 art. p. žirgas Perlas. Jojo ltn. Ščepavičius, 2-ą v. — 4 art. p. arklys Įdomus. Jojo j. ltn. Slavickas. 3-čią v. — 4 art. p. arklys Pradas. Jojo j. ltn. Bielkevičius. Karininkų jojimo laiko kategorijai: 1 v. — gusarų pulko kum. Lydeka. Jojo kpt. Kaza-

kevičius, 2 v. — 2-ro ulonų p. arklys Obuolys. Jojo ltn. Vosylius, 3 v. — 3 dr. pulko kum. Aukšta. Jojo j. ltn. Dainius. Viršilų ir puskarininkių laiko kategorijai: 1 v. laimėjo 1 gusarų p. arklys Rūkas. Jojo pusk. Petrulis — 1.26,1 min, be jokios baudos, 2 v. — 3 dr. p. kum. Pauza. Jojo j. pusk. Vyšniauskas, 3 v. — 3 dr. p. arklys Mokslas. Jojo virš. Kli-

Šaulė Jakobenkaitė (Saulių Kauno Jachtklubas), laimėjusi T. Olimpiados varžybose moterų šuolio į vandenį aukso medalių. K. Tumo nuotr.

mavičius. Civilių medžioklinio perbėgimo: 1 v. laimėjo kum. Palestrina. Jojo civ. jojikas Ugianskas (LAAD), 2-ą v. — kum. Pulka. Jojo Natkevičius (JSO) ir 3 v. — arklys Strausas. Jojo Staneika (Saulių S-ga). Kavalerijos rinktinė laimėjo: 1 v. 3 dragūnų Geležinio Vilko pulkas; 2 v. 2-ras ulonų Kunigaikštienės Birutės pulkas ir 3 v. gusarų D. L. E. Jonušo Radvilo pulkas.

Trečia lenktynių diena prasidėjo karininkų jojiniu. Kategorija laiko. Atstumas 700 m, kliūčių 12, aukštis nuo 1,10 m ligi

1,25 m, plotis 3 m. 1 v. laimėjo 2 ulonų pulko arklys Opiumas. Jojo ltn. Urbonas. 2 v. — 3 dragūnų pulko arklys Linksmuolis, Jojo j. ltn. Andruškevičius ir 3 v. — 2 ulonų pulko arklys Reiškinyš. Jojo ltn. Kukta. Likitinių viršilų ir puskarininkių grupinio nugalėtoju varda laimėjo 3 dragūno pulkas, 2-ą v. laimėjo 1 gusarų pulkas ir 3 v. — 2-ras ulonų pulkas. 1200 m. civilių lenktynėse 1 v. laimėjo kum. Undinė. Jojo Natkevičius (JSO), 2 v. kum. Rūta. Jojo Povilciūtė (Žaliosios Z. S. K.), 3 v. kum. Viltis. Jojo Stankūnaitė (Žaliosios Z. S. K.). 1500 m. civilių lenktynėse per žabityvės 1 v. laimėjo kum. Palestrina. Jojo Ugianskas (LAAD), 2 v. arklys Strausas. Jojo šaulys Staneika (Saulių S-ga) ir 3 v. kum. Pulka. Jojo Natkevičius (JSO). Po raitųjų lenktynių buvo džigitavimas, dūrimas, kirtimas, sunk. kulkosvaizdžių figūrinis važiavimas ir k. Pirmųjų vietų raitųjų sporto varžybų olimpiados nugalėtojams įteikti aukso medaliai, antrųjų — sidabro ir trečiųjų — bronzos.

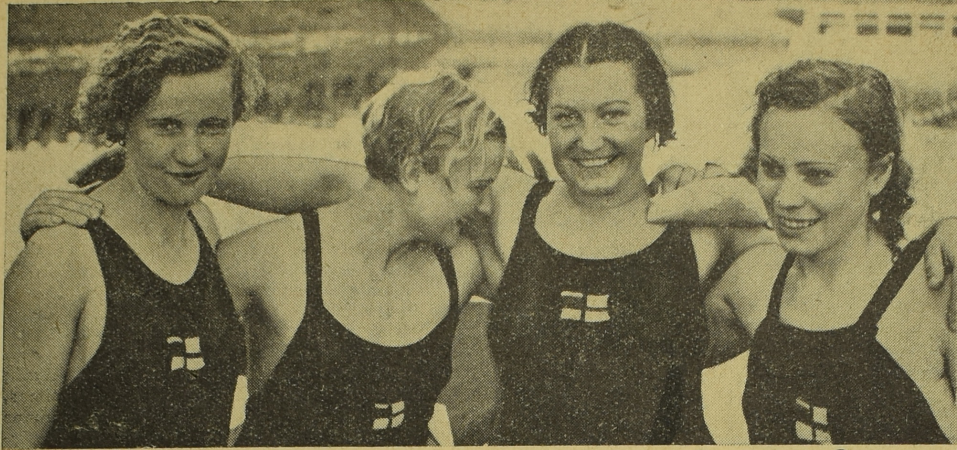
Plaukymo olimpiniai nugalėtojai, Plaukymas buvo K. K. Rūmų vandens baseine. 100 m laisvu plaukymo stiliumi: 1 v. ir aukso medalių laimėjo Macionis (Amerikos liet.) — 1:06,0 min. 2. Budrikas (Amer. liet.) — 1:09,0 min. 3. Šulkevičius (karo laivas „Prezidentas Smetona“) — 1:11,8 min.

100 m laisvu stilium: 1. Knitaitytė (JSO) — 1:39,6 min. 2. Kumfertaitė (LFLS) — 1:43,9 min. 100 m nugara: 1. Šaviraitė (ŠKJK) — 1:48,6 min. (naujas Lietuvos rek.). 2. Kavaliūnaitė (JSO) — 2:01,3 min. 3. Bagdonavičiūtė (LFLS) — 2:02,5 min. 200 m ant krūtinės: 1. Bikinas (Amer. liet.) — 3:10,6 min. 2. A. Kostkevičius (LFLS) — 3:13,2 min. (naujas Lietuvos rekordas). 3. V. Kostkevičius (LFLS) — 3:22,7 min. 400 m l. st.: 1. Macionis (Amer. liet.) — 5:53,2 min. 2. Šulkevičius (karo laivas „Prezidentas Smetona“) — 6:06,3 min. (naujas Lietuvos rekordas; buvo J. Astrausko (JSO) — 6:06,6 min.). 3. Čerškus (LFLS) — 6:06,7 min. Moterų šuoliai: 1. Jakobenkaitė (ŠKJK) — 75,7 taškus. 2. Frankevičiūtė (JSO) — 72,7 taškus ir 3. Vasaitienė (ŠKJK) — 65,8 tšk. 1500 m l. st.: 1. Macionis (Amer. liet.) — 24:23,9 min.

Šaulė stud. Ap. Višinskaitė, Klaipėdos saulų mot. rinktinės sporto vadovė, laimėjusi T. Olimpiados varžybose ieties metimo aukso medalių.

Truso nuotr.

Saulių Jachtklubo plaukikės, laimėjusios T. Olimpiados estafetės 4x100 varžybų pirmą vietą ir apdovanotos aukso medaliais. Iš kairės į dešinę stovi: Šaviraitytė, Kunickaitė, Palubinskaitė ir Litvinavičiūtė.

Truso nuotr.

2. Astrauskas (karo laivas „Prezidentas Smetona“) — 25:53,7 min. (naujas Liet. rek.; senas buvo Čerškauskas (LFLS) — 27:54,9 min. 3. Čerškus (LFLS) — 26:01,0 min. **200 m ant krūtinės:** 1. Šaviraitytė (ŠKJK) — 3:47,9 min. 2. Norvilaitė (JSO) — 3:50,0 min. 3. Kuzmickaitė (LFLS) — 4:00,4 min. **100 m nugarą:** 1 v. Bikinas (Amer. liet.) — 1:24,8 min. 2. Portnojus (ŠKJK) — 1:30,6 min., naujas Lietuvos rekordas. 3. Bieliauskas (LFLS) — 1:30,9 min. **4x100 laisvu st.: ŠKJK — Kunickaitė, Palubinskaitė, Šaviraitytė, Litvinavičiūtė — 7:22,3 min.** 2. LFLS — Z. Kumfertaitė, I. Kumfertaitė, Šimonytė, Vaitkunaitė — 7:32,1 min. 3. JSO. **4x200 m laisvu st.:** 1. Amerikos lietuviai (Macionis, Dalbukas, Budrikas, Bikinas). 2. JSO. 3. LFLS. **Šuoliai vyrų:** 1. Astrauskas (k. l. „Prez. Smetona“) 188,9 taškus. 2. Šabaniauskas (ŠKJK) — 126,4 tš. 3. Maziliauskas (LFLS) — 122,9 taškus. **Vandensvydis:** 1. Amerikos lietuvių k-da, 2. ŠKJK ir 3 v. LFLS.

Bokso ir sunkumų kilnojimo laimėtojai. Bokso ir sunk. kilnojimo varžybos buvo K. K. Rūmų naujoje krepšinio aikštelėje. Baigminės varžybos buvo didžioje K. K. Rūmų salėje. Pirmųjų vietų nugalėtojams įteikti aukso medaliai, antrųjų — sidabro ir trečiųjų — bronzos. **Bokso nugalėtojai. Musės svorio:** 1. Žemaitis (Kipras). 2. Koira (Kipras). 3. Mikėnas (Perkūnas).

Gaidžio svorio: 1. Vaicekauskas (Kipras). 2. Brizgys (Kipras). 3. Vyšniauskas (JSO).

Plunksnos svorio: 1. Šiušelis (Atletas). 2. Kaminskas (SSK). 3. Demenčius (Atletas).

Lengvo svorio: 1. Marčiulionis (JSO). 2. Ališkauskas (Amerikos lietuvis). 3. Fijalkauskas (Atletas).

Pusvidutinio svorio: 1. Martinaitis (Amerikos lietuvis). 2. Zaboras II (Atletas). 3. Jacunskas (Kipras).

Vidutinio svorio: 1. Nojūnas (Amerikos lietuvis). 2. Bendikas (Atletas). 3) Rebinis (Latvijos lietuvis).

Pussunkaus svorio: 1. Selventas (Atletas). 2. Zaboras I (Atletas). 3. Daugirdas (JSO).

Sunkaus svorio: 1. Bagdonavičius (JSO). 2. Kairys (Atletas). 3. Žičkus (Brazilijos lietuvis).

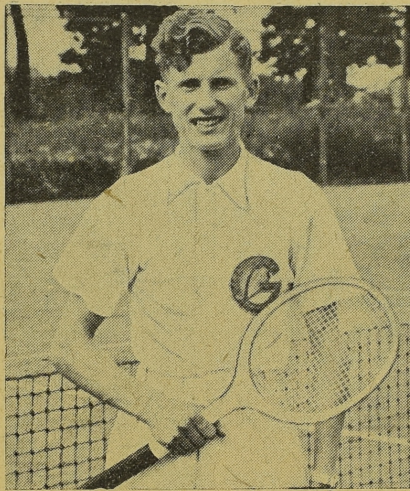
Sunkumų kilnojimo nugalėtojai. Plunksnos svorio: 1. Vilčinskas (SGSK) — 256,25 kg. (78,75+77,5+100). 2. Krivka (Sakalas) — 235 kg. (70+70+95). 3. Taujanskas (Atletas) — 220 kg. (67,5+65+87,5).

Lengvo svorio: 1. Bertulaitis (Atletas) — 262,5 kg. (75+80+107,5). 2. Černiauskas (Kipras) — 252,5 kg. (75+77,5+100). 3. Rimas (Sakalas) — 240 kg. (67,5+75+97,5).

Vidutinio svorio: 1. Balčius (Kipras) — 297,5 kg. (97,5+92+112,5). 2. Našlėnas (Vilniaus liet.) — 200 kg. (60+60+80).

Pussunkaus svorio: 1. Penčyla (Marjamp. Šaulys) — 282,5 kg. (85+87,5+110).

Sunkaus svorio: 1. Platkauskas (Atletas) — 325 kg. (95+100+130). 2. Smil-

Šaulys Vyt. Gerulaitis (Grandis), T. Olimpiados lauko teniso vieneto varžybose laimėjęs aukso medalių.

Bačkaičio nuotr.

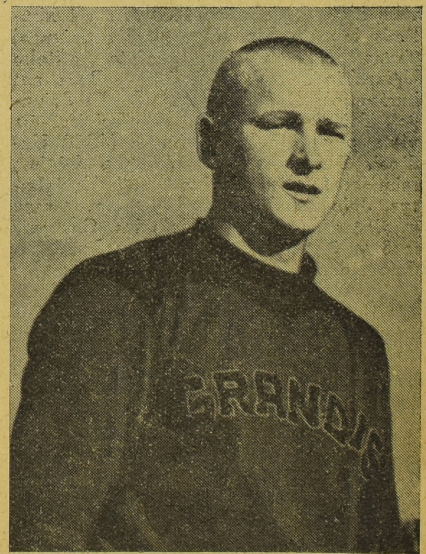
gevičius (JSO) — 300 kg. (97,5+95+117,5). 3. Žičkus (Brazilijos liet.) — 265 kg. (75+82,5+107).

Per šias varžybas pasiekta gražių rekordų. Iš sunkumo kilnojuojų reikia pažymėti šaulį Vilčinską (Gelež. šaulių sp. kl.), kuris kiekvienose kilnojimo varžybose parodo vis geresnių rezultatų. Ir šioje Olimpiadoje pasiekė savo svoryje naują Liet. rekordą išspaudęs 78,750 kg (senas buvo jo paties 77,5 kg), išrovęs 77,5 kg (senas buvo Krivkos), jo trijų veiksmų suma — 256,25 kg. (Senas buvo 250 kg.). Šis rekordas yra aukštesnis kaip latvių. **Vidutinio sv. Balčius (LFLS)** išspaudė 97,5 kg. (Senas buvo Vitonio 93,75 kg), išrovė 92,5 kg; trijų veiksmų suma — 297,5 kg. (Senas rekordas priklausė Šusteriui 295 kg.). **Sunkaus sv. Platkauskas (Atletas)** išstumė 130 kg. (Senas rekordas buvo 127,5 kg); trijų veiksmų suma — 325 kg. (Senas buvo 317,5 kg).

Didžiausieji I-sios Tautinės Olimpiados kovotojai buvo Bakūnas (Grandis) ir Ona

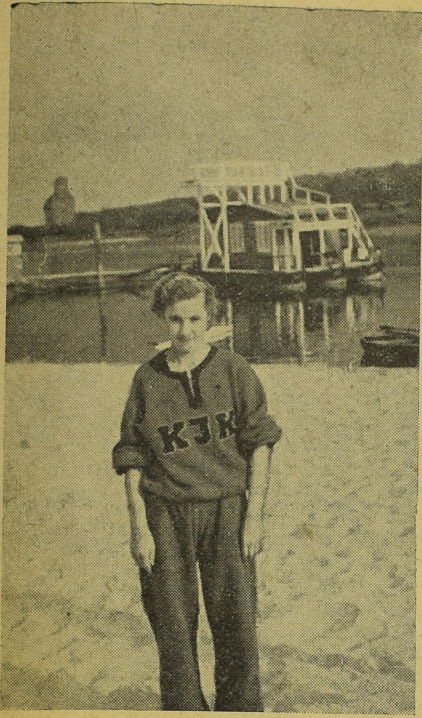
Šepaitienė (Panevėžio Šaulys). Šaulė O. Šepaitienė surinko 5 aukso medalius ir pasiekė 3 naujus Lietuvos rekordus. Jos rezultatai yra tarptautinio masto. Pažymėtina, kad ji tokius rezultatus pasiekė turėdama blogas gyvenimo sąlygas. Ji gimusi 1914 m. Šiuo metu dirba Panevėžio „Maisto“ fabrike ir vadovauja moterų šaulių būrio sporto sekcijai. Į vietos šaulių sporto klubą Šaulių įstojo 1934 m. 1936 m. Šepaitienė šokdama į tolį pasiekė naują Liet. rekordą — 4,85 m. Klaidėjoje tais pačiais metais 400 m prabėgo rekordiniu laiku, o 1937 m. pavasario rungtynėse Kaune pasiekė 400 m naują L. rekordą 67,7 s. Panevėžyje per apyg. pirmenybių varžybas pagerino 400 m rekordą nubėgdama per 62,2 s; tose pačiose pirmenybėse šokdama į tolį pasiekė naują L. rekordą 5,09,5 m. Pirmenybių rungtynėse laimėjo pirmas vietas: 100, 200 ir 400 metrų bėgimų, šuolio į tolį ir antrą v. už disko metimą. Per I-ją Tautinę Olimpiadą pasiekė naujus rekordus ir laimėjo aukso medalius: 100 m — 13,1 s, 200 m — 26,8 s ir šuolio į tolį — 5,31 m, 400 m rezultatai pagerinti nebe-pajėgė ir pasitenkinti pirma vieta. Penktąjį aukso medalių laimėjo bėgdama 4x100 estafetę. Ji yra didelė sporto entuziastė.

VI. Putvinskio vardo kuopos šaulys ir Grandies sporto klubo vadovybės vice-

Šaulys kariūnas J. Jaudegys (Grandis), laimėjęs T. Olimpiadoje ieties metimo varžybų aukso medalių.

Truso nuotr.

Saulė Šaviraitė (Kauno š. Jachtklubas), laimėjusi T. Olimpiados vandens sporto varžybose du aukso medalius.

K. Tumo nuotr.

pirmininkas **Vladas Bakūnas** yra vienas iš geriausiai pasižymėjusių Tautinėje Olimpiadoje lengvaatletų ir šaulių sporto vadovų. Gimęs 1911 m. spalio 14 d. Kybartuose. 1933 m. Kaune baigė „Aušros“ gimnaziją ir įstojo į VDU-tą. Sportuoti pradėjo 1928 m. ir 1929 m. Jauniu būdamas pasiekė 1000 m L. rekordą per 2—56,1 min. Nuo 1930 m. ligi šiol atstovauja Lietuvos studentijai visose SELL olimpiadose. 1934 m. atletikos vadovybės buvo pasiūstas į Italiją dalyvauti Europos lengvosios atl. pirmenybėse Turine ir 1935 m. pasaulinėje studentų olimpiadoje Budapešte. Pereitais metais buvo parinktas vykti Amerikon su kitais sportininkais. 1936 m. Suomijoje pasiekė 400 m bėgimo Liet. rekordą per 51,5 s. Šiais metais per Lietuvos—Latvijos tarpvalstybines lengv. atl. rungtynes pagerino 400 m rekordą 51,4 s, o per Tautinės Olimpiados 400 m varžybas vėl pasiekė naują L. rekordą ir laimėjo aukso medalių 51,3. Jisai paskutiniaisiais metais pasižymėjo kaip geriausias trumpų atstumų bėgikas. Tautinės Olim. 100 m varžybose pasiekė naują Lietuvos rekordą, nubėgęs per 11 s. Šis jo laimėjimas yra tarptautinio masto, iškelias mūsų lengvaatletų vardą. Jisai 200 m nubėgo per 22,6 s. ir laimėjo antrą aukso medalių; 4×100 m bėgdamas laimėjo 3-čią aukso medalių, olimpinėje ir švedų estafetėje bėgdamas laimėjo po sidabro medalius ir 100 metrų bėgdamas—bronzos—iš viso 6 medalius. Taip pat jis geras slidininkas, krepšininkas ir vandens sportininkas. Teisėjauja įvairių sporto šakų rungtynėse ir yra pavyzdingas kuopos šaulys. Dirba vandens sporto sąjungoje. Reikia pažymėti, kad rezultatus pasiekė tik per didelį darbą ir pavyzdingai tvarkomą asmens gyvenimą. Jis nerūko ir nevartoja alkoholinių gėrimų.

Vytautas Gontis, gimęs 1913 m. Šiauliuose. 1932 m. baigė gimnaziją. Vienus metus lankė V. D. universitetą. 1933 m.

steigiant Grandies klubą, buvo vienas steigėjų ir aktyvių dalyvių. Kaip gabus sportininkas daug prisidėjo ir prie organizacinio klubo veikimo. 1933-4 m. žaidė krepšinių ir dalyvavo lengv. atletikos rungtynėse. Per šaulių sporto šventę pasiekė 60 m L. rekordą — 7,2 s. Jauniu būdamas laimėjo trikovės L. rekordą. 1933-4 m. laimėjo trišuolio Lietuvos rekordą — 13,20 m. Per Lietuvos—Latvijos rungtynes laimėjo trišuolių — 13,45. Geriausių rezultatą pasiekė per Tautinę Olimpiadą, laimėdamas aukso medalių ir šuolio į tolį — bronzos. Jisai 1936 m. baigė P.L.P. Karo Mokyklą ir buvo paskirtas į 1 p. pulką. Ukmergėje atspėjimu nuo tarnybos laiku jis dalyvauja Šaulių krepšinio k-jė ir dalyvauja Šaulių S-gos vardu lengvosios atl. rungtynėse. Per visą laiką buvo VI. Putvinskio vardo kuopos šaulys.

Jonas Vabalas, Lietuvos šuolio su kartimi meisteris — 3,60 m. Jis yra kariuomenės fizinio lavinimo instruktorius. 1937

Saulys Penčyla (Marijampolės šaulys), laimėjęs T. Olimpiados sunkumų kilojimo varžybose aukso medalių.

Truso nuotr.

m. Belgijoje baigė 2-jų metų aukštąją kūno kultūros mokyklą. Dalyvavęs įvairiose tarptautinėse ir tarpvalstybinėse rungtynėse ir Tautinėje Olimpiadoje buvo stipriausias dešimtkovos dalyvis. Keletą metų žaidęs aukštoje lygoje futbolą ir dabar tebežaidžia Grandies I-se krepšinio ir tinklinio komandose. Šiais metais Lietuvos atletikos s-gos kviestas treniravo lengvaatletus ir buvo I-sios Tautinės Olimpiados iškilnių komendantas.

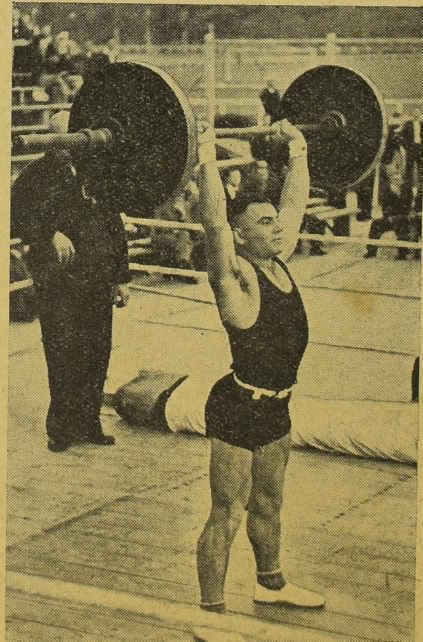
Juozas Jaudegys, kilęs iš Alytaus. 1936 m. baigęs Alytaus gimnaziją, įstojo į Karo Mokyklą. Gimnazijoje būdamas dalyvavo visose rungtynėse Šaulių S-gos vardu. Būdamas Karo Mokykloje laisvu laiku mėgsta mėtyti ietį ir stumdyti rutulį. Per Tautinę Olimpiadą ietį numetė 60,06 m ir laimėjo aukso medalių. Tai trečias Lietuvoje žmogus, permetęs ietį per 60 m ribą. Tai jo ligi šiol geriausias rezultatas.

Apolionija Višinskaitė, gimusi 1918 m. Jau gimnazijoje pradėjusi dalyvauti įvairiose žaidynėse. Labiausiai jai sekėsi mėtyti ietį. Nuo 1936 m. ligi šiol Lietuvos pirmenybėse visada laimėdavo ieties mė-

tymo I-mas vietas. Geriausią rezultatą yra pasiekusi Klaipėdoje, numetusi ietį 33,40 m. Tautinėje Olimpiadoje laimėjo aukso medalių. Šiuo metu lanko Prekybos Institutą Klaipėdoje ir yra Klaipėdos šaulių rinktinės moterų sporto vadovė. Turedama gražų balsą, lanko vietos konservatoriją, dėl to ji turi mažai laiko sporto treniruotėms.

Vytautas Gerulaitis yra gimęs 1915 m. 1933 m. Kybartuose baigęs gimnaziją. Gimnazijoje būdamas mėgo stalo tenisą. 1935 m. dalyvavo Londone, pasaulio stalo teniso pirmenybėse. Tais pačiais metais pradėjo žaisti lauko tenisą. 1937 m. atliko karinę prievolę ir išėjo į atsargą į psk. laipsniu. Kariuomenėje būdamas 1936 m. laimėjo Kaune žiemos stalo teniso turnyrą ir dalyvavo Prahoje stalo teniso pasaulio pirmenybėse. 1937 m. dalyvavo Baden-Badeno stalo teniso pasaulinėse pirmenybėse, kaip komandos vadovas. Matydamas, kad sekasi lauko tenisas, metė stalo teniso žaidimą. 1938 m. laimėjo Kauno m. ir apygardos teniso nugalėtojo vardą. Jis yra užaugęs Grandies klube ir jo vardu dalyvauja visose rungtynėse. Tautinėje Olimpiadoje laimėjo vyrų vieneto lauko teniso varžybas ir aukso medalių, o be to, ir antrą vietą bei sidabro medalių vyrų dvejetainio varžybose. Reikia pažymėti, kad jis moka gerai tvarkyti ir vesti treniruotes, pavyzdinčiai elgtis ir taikingai gyventi.

KARIUOMENĖS SPORTO ŠVENTĖ ČIA PAT. Joje dalyvauja ir šaliai atsargos kariai sportininkai. Krepšinio rungtynės tarp kariuomenės dalių numatytos rugpjūčio 10 d. 9 val. Kariuomenės Sporto stadione. **Šaulių krepšinio komandą sudaro:** ats. j. leitenantai: Vladas Kišonas, Leonas Baltrūnas, Liudas Bazaras, Viktoras Šodė, Kostas Auševičius, Stasys Sačkus, Juozas Klimas, j. psk. Mykolas Zeroskis, š. Karalius I ir Mikalojus Presnikas. Komandai vadovauja M. Zaroskis. Tą pačią dieną 16 val. Kariuomenės Sporto stadione numatytos futbolo žaidynės tarp I, II, III ir IV grupių nugalėtojų. Šaulių S-gos futbolo rinktinę sudaro šie šaulių sporto klubų nariai:

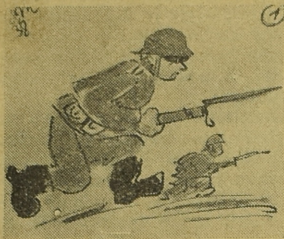

Saulys Vilčinskas (Gelež. Šaulių Sp. Klubas), laimėjęs T. Olimpiados sunkumų kilojimo varžybose aukso medalių.

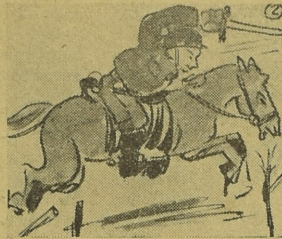
Truso nuotr.

Kaip šauliai, atsargos kariai, atlieka karo pratimus.

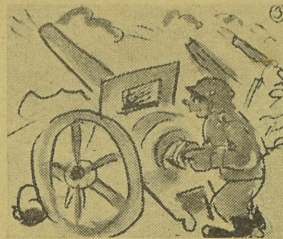
J. Martinaičio karikatūros ir žodžiai.

1. Broliai atsarginiai
Puikiai nūn gyvena —
Jie dabar kartuoja
Mūsų karo meną.
Imkime mes Žyga
Puikų pėstininką —
Karo poligone
Jam gyvent patinka.
Va, jisai pradėjo
Karišką puolimą —
Žiūrint į šį vyrą
Didis džiaugsmas ima.

2. Kas čia toks sportuoja?
Atsarginis Staras,
Myli eiklų žirgą
Šis puikus gusaras.
Puikiai mūsų Staras
Ant žirgelio joja,
Dar puikiau jo kardas
Svilpdamas kapoja.
Oi, mūsų priešų galvos
Kris tartum kopūstai,
Jei jis puls mūsų kraštą,
Pamatysit jįs tai.

3. Reikia apdainuoti
Šaulį mūsų Varanką —
Ai, gražiai darbuojas
Jis apie patranką.
Šitas atsarginis
Ko puikiausiai taiko,
Šaudymus kartoti
Šitam vyrui sveika.
Jis visus pataiko,
Kiek tikta iššauņa —
Lieka tik pasveikint
Šitą vyrą šauņų.

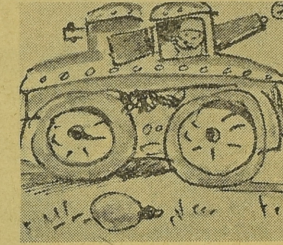
4. Kulkosvaidininkas
Verda smarkią košę —
Mūsų šauniau kuopą
Jis gražiausiai puošia.
Veikia aparatas,
Kulkos siute siuva —
Tariamojo priešo
Tūkstančiai pražuvo.
Lieka tik pasveikint
Šaulį atsarginį:
Galime užtikrint —
Jis apgins tėvynę.

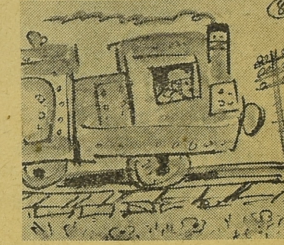
5. Koks čia paukštis skraido,
Kad net oras skamba?
Ugi tai skrajoja
Mūs puikusis Anbo!
Koks čia atsarginis
Jį taip puikiai valdo?
Tai šaulys mūsų būrio,
Kajetonas Gvalda!
Priešo jis negaili —
Mėto jam pyragą:
Tuoj suries mūs priešą
Jis į ožio ragą!

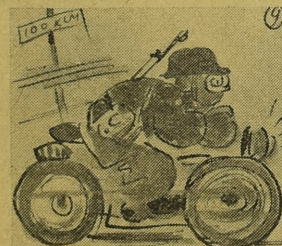
6. Kas gi čia darbuojas?
Ryšininkas Jonas,
Radijas jo veikia,
Dirba telefonas.
Šaukia jis Onutę
Ir Marytę kviečia!
Kaip gi čia suprasti,
Gerbiami piliečiai?
Ar čia karo meną
Jonas mūsų kartuoja,
Ar čia su mergaitėm
Jis smagiai flirtuoja?

7. Prašom, gerbiamieji,
I šį puikų tanką —
Per balas ir griovius
Jis laisviausiai slenka.
Valdo jį puikiausiai
Atsarginis Koris —
Jeigu kiltų karas,
Bus jis savanoris!
Gerbiami piliečiai,
Brangiąją tėvynę
Gins jisai kaip liūtas —
Pagarba jam mano,
Mano jam saliuotas.

8. Ugi, va, nudūmė
Mūs šaulys Akuotas —
Lekia, kaip padūkęs,
Traukinys šarvuotas.
Vyriskai jis gina
Mūs tėvynės sieną —
Naikina mūs priešą
Spiaudydamas plieną.
Traukinį valdyti
Atsarginis moka —
Ten mirties kadrylių
Mūsų priešas šoka.

9. Lekia motociklas,
Kaip pašelęs birbia.
Kas gi čia važiuoja?
Atsarginis Virbė.
Svilpia, užia vėjas
Nuo baisaus lėkimo —
Neša jis į frontą
Ekstra pranešimą.
Mums motociklistą
Sveikinti belieka —
Jis pratimus karo
Vyriskai atlieka.

10. Kas gi čia per sportas?
Mėto jis granatą.
Šitas karo sportas
Eis jam į sveikatą.
Matos, kad šis vyras
Turi smagią ranką,
Matos, kad šiam vyrui
Ir jėgos užtenka,
Sveikinam šį šaulį,
Kaimo mūs artoja —
Puikiai karo meną
Jis dabar kartuoja.

11. Ugi, štai ir gabų
Šaulį pionierių —
Jis ties pat Gaizūnais
Nugalėjo Nerį.
Oi, žvaliai jis stato
Karo tiltą stiprų —
Reikia mums pagirti
Darbą smagų, vikrų.
Oi, stiprus jo tiltas —
Tūkstančius vežk tonų,
Jis perkels kareiviu
Visą milijoną.

12. Kas gi čia per vyras?
Tai šaulys Audiejus.
Man jau seilės bėga —
Jis puikūs virėjas.
Skanūs jo kopūstai,
Dar skanesnė košė —
Valgo ją mūs vyrai
Smagūs, atsilošę.
Karo poligone
Linksmam mums gyventi —
Pilk, brangus virėjau,
Man dar vieną samtį!

Š Kovo: R. Jankauskas, Jul. Žukauskas, R. Žebrauskas, Pr. Grabašius, J. Mušinkas, R. Nevinskas, Ant. Paulauskas, J. Normantas; ŠMSK: Vl. Gelazius, R. Šopis, N. Dimitrijevas; Švyturio: Jurgis Bendoraitis, V. Žeimys, J. Brazauskas, E. Danisevičius ir J. Klimas. Rugpjūčio 12

d. 9 val. Klebonišio hipodrome prasidės jojimo varžytynės tarp kariuomenės dalinių. 15 val. kar. stadione numatytas lengvosios atletikos varžybos: 110 m barj. bėg. dešimtkovai; disko met. (penk.); šuolis į aukštį (trik.), šuolis su kartimi (dešimt.); 1500 m (penk.); granatų meti-

mas; rutulio stūmimas (tr.), šuolis į tolį; rutulys (dešimt.); 1500 m bėg. (dešim.), estafetė 10×200 m. Rugpjūčio 13 d.: žygis 7 km; patulio žygis 5 km, plaukimas — 3×100 m ir 300 m (moder. penk.) 15 val.; 100 m (dešimt.); šuolis į aukštį, diskas (deš.), šuolis į tolį (penk.), estafetė

10x1500 m, iechtavimas (mod. penk.), ieties met. (penk.), šuolis į tolį (dešimt.), est. 10x1500 m, ieties met. (dešimt.), granatų met. ir 400 m bėg. (dešimt.). Rugpjūčio 14 d. programa numatyta pradėti 9 val. šaudymais iš pistoletų. Šaudymai numatyti Karo Mokyklos šaudykloje. 14 val. numatytos Kariuomenės ir Šaulių S-gos krepšinio komandų varžytynės. Šios krepšinio varžytynės žada būti įdomios, nes į kovą stos geriausiai kariuomenės ir Šaulių S-gos krepšininiai, tarnavę kariuomenėje. Čia reikia laukti karštos ir įdomios kovos, 14,10 val. 4 km bėg. (m. penk.), šuoliai į tolį ir į aukštį (baigmės), granatų metimas, 200 m bėgimas (penk.), 100 m bėg. (trikov.), šuolis į aukštį ir granatų metimai (kareivių gr.). 16,15 val. Kariuomenės ir Šaulių S-gos futbolo komandų varžytynės. Tai bus antros įdomios ir atkaklios sporto varžytynės, kuriose dalyvaus geriausios kariuomenės ir šaulių futbolininkų, tarnavusių kariuomenėje, jėgos. **Paprastoje penkia-kovoje Šaulių S-gai atstovaus:** ats. j. ltn. Auševičius; **šuoliuose:** į aukštį — šauliai Markelis ir Virkietis; į tolį — šaulys Jankevičius ir ats. j. ltn. B. Gylis; **trikovoje** — psk. St. Vitkauskas ir j. psk. R. Cenfeldas; **psk. granatų met.:** j. puskarininkiai — Kl. Palaikis, Gerybė ir Br. Samatauskas; **kareivių gran. met.:** P. Jankevičius, P. Norkus; **7 km žygyje:** A. Dubauskas, P. Jankevičius ir P. Zunigila. **10x200 m estafetėje:** R. Cenfeldas, St. Vitkauskas, A. Daugilis, Z. Piliponis, A. Kavaliūnas, St. Stančikas, P. Norkus, J. Maciulevičius, J. Rabačiauskas, P. Kamičaitis, B. Mitkus ir V. Sodė. **1500 m estafetėje:** Kalpokas, Virkietis, Mončiunskas, Jackus, Lazauskas, Rubavičius, Veitas, Jagutis, Kinduryas, Gylis, Rutkauskas, Milkovaitis ir Šulcas.

Šauliai sportininkai į Kauną atvyksta rugpjūčio 11 d. Registruojasi Sąjungos štabe. Vaziuojantiems į sporto šventę rinktinių štabai išduos nemokamus karis-kus gelež. bilietus.

Vyriausiasis rungtynių vadovas bus brig. gen. Vitkauskas. Jo padėjėjas — gen. št. plk. ltn. Šepetyš. Techninis rungtynių vykdytojas bus ltn. Vabalas, žirginio sporto vadovas — mjr. Andriūnas, plaukymo — gen. št. mjr. Ivašauskas, šuolių — kpt. Augustauskas, bėgimų — ltn. Inčiūra, mėtymų — kpt. Jaruševičius, šaudymo ir žygių — mjr. Mikučionis, žaidi-

mų — kpt. Draugelis, vyr. rungt. sekr. — ltn. Balčiūnas. Pirmųjų ir antrųjų vietų nugalėtojams bus duodamos kartinės ir pereinamos dovanos. Kariuomenės sporto šventei Šaulių S-gos vadas paskyrė dvi dovanas: futbolo ir vandens varžybų nugalėtojams. **Rungtynių uniforma:** lengvoje atletikoje šauliai dalyvauja lengvatletų uniforma: baltos kelnaitės ir balti marškinėliai. Ant marškinėlių turi būti šauliškas ženklas. **7 km žygio apranga:** Kautynių apranga (vasaros uniforma — kepurė, batai, suvyniota ant kuprinės milinė, diržas, du šovinynai, durtuvas, kastuvėlis, duonmaišis, katilukas ir šautuvas). **Granatų metimo sąlygos:** rankinės puolamosios granatos metamos į tolį išbėgę 6 m; **apranga** puskarininkų grupėi — sportinė, **šaulių** (kareivių) — sargybos (kepurė, batai, šovinynas, durtuvas ir šautuvas).

XXII Geležinkelinių š. rinktinės dalinių grupių šaudymo varžybos ir kontrolinis šaudymas kariniais šautuvais. Rugpjūčio 7, 14 ir 21 d. įvyks geležink. šaulių rinktinės dalinių grupių šaudymo varžybos ir kontrolinis šaudymas kariniais šautuvais Klaipėdoje, Šiauliuose ir Kaune. Klaipėdoje į varžybas ir kontrolinį šaudymą kariniais šautuvais rugpjūčio 7 d. vyks gelež. rinktinės šių dalinių grupės ir šauliai: 19 Klaipėdos st. kuopos, 27 Skuodo st. būrio, 18 Kartenos st. b., 28 Plungės st. b., 17 Telšių st. b., 22 Šilutės st. b. ir 21 Pagėgių st. būrio.

Šiauliuose į varžybas ir kontrolinį šaudymą kariniais šautuvais rugpjūčio 14 d. vyks gelež. rinktinės šių dalinių grupės ir šauliai: 14 Šiaulių st. kuopos, 10 Radviliškio st. kuopos, 26 Gubernijos st. būrio, 15 Joniškių st. b., 16 Mažeikių st. b., 23 Tryškių st. b., 13 Šilėnų st. b., 11 Panevėžio st. b., 24 Skapiškio st. b., 12 Obelių st. b., ir 20 Tauragės st. būrio.

Kaune rugpjūčio 21 d. į varžybas ir kontrolinį šaudymą kariniais šautuvais vyks gelež. rinktinės šių dalinių grupės ir šauliai: 1 geležinkelių valdybos būrio, 2 Kauno st. b., 3 geležinkelių dirbtuvių kuopos, 4 Kedainių st. b., 5 Kaišiadorių st. b., 6 Jonavos st. b., 7 Kazlų Rūdos st. b., 8 Marijampolės st. b., 9 Virbalio st. kuopos ir 25 Alytaus st. būrio.

L. Gar.

Zarasai. Liepos mėn. 17 d. Zarasų Š. S. K. „Šaulio“ krepšinio komanda, sužaidė

krepšinio rungtynes. Laimėjo Zarasų Š. S. K. „Šaulys“ 19:13. Liepos mėn. 10 d. įvyko draugiškos rungtynės tarp Baibių šaulių būrio komandos ir Zarasų Š.S.K. „Šaulio“ krepšinio komandos. Laimėjo „Šaulys“ 43:3. **Kaz. Iks.**

Raseiniai. Raitininkų šaulių būrio vado iniciatyva, vietos kariuomenės įgulos aikštėje įvyko raitininkų rungtynės. Rungtynėse dalyvavo vietos kariuomenės įgulos kariai, šauliai ir dragūnai. Karininkų užjojime (distancija 400 m, 8 kliūtys, aukščio 1,20 m, pločio 1,50 m) dalyvavo kpt. Ulčinai, j. ltn. Grėbliūnas ir j. ltn. Ožeraitis. Puskarininkų užjojime (distancija 400 m, 8 kliūtys, aukščio 1,10 m, pločio 1,50 m) laimėjo I vietą psk. Liesis ir II v. — j. psk. Urbonavičius. Šaulių užjojime (distancija 400 m, 8 kliūtys, aukščio 1,10 m, pločio 1,50 m) laimėjo I vietą A. Semaška, II v. — š. V. Šniurevičius ir III v. — š. R. Tverkus. Antrame šaulių užjojime laimėjo I vietą dragūnas Z. Mileris, II v. — š. K. Urbutis ir III v. — š. Tamulevičius. Greičio lenktynėse (distancija 650 m) laimėjo I vietą š. A. Semaška, II v. — šaulys A. Klimas, III v. — š. J. Paulauskas ir IV v. — š. A. Lušas. Medžiokliniame užjojime (distancija 1 km 30 m, 8 natūralūs lauko kliūtys) laimėjo I v. kpt. Ulčinai, II v. — psk. Kriščiūnas, III v. — psk. Liesis, IV v. — š. A. Klimas ir V v. — š. Strelkus. Rungtynėms pasibaigus, teisėjų komisijos pirmininkas apskrities viršininkas Giedraitis paskelbė rungtynių rezultatus ir pranešė, kad kariai nuo skirtų prizų atsiskaito ir palieka juos šauliams ir dragūnams. Taręs keletą žodžių šauliams dalyvavusiems konkuruose ir visuomenei padėkojė už paramą, įteikė laimėtojams skirtus prizus. Po to Cibikalnio kalne įvyko bendri užkandžiai, kuriuose dalyvavo svečiai, visuomenė prisidėjusi prie surengimo rungtynių ir šaulių raitininkų šeimų nariai. Rinktinės vadas plk. ltn. Kaunas padėjo raitininkų šaulių būrio vadui N. Kvikliui už energingą būrio tvarkymą, šauliams už aktingą dalyvavimą ir visuomenei už paramą. Būrio vadas N. Kviklys padėjo būrio vardu visiems tiems, kurie prisidėjo prie šio darbo. Nors būrys gyvuoja dar tik antri metai, bet šios rungtynės buvo įvykdytos labai gerai ir atsilankiusios publikos neapvyly. Visi buvo patenkinti.

Sporto mėgėjas.

Ketvirtasis ir paskutinis L.A.K. loterijos premijų skirstymas įvyks rugpjūčio 3, 4 ir 17 d. d. Dalimis mokesčių moką neužmirškite pakeisti bilietą.

Vartodami NIVEA galite visai ramiai kaitintis.

Išnaudokite kiekvieną saulėtą dieną, nes saulė duoda sveikatos ir džiaugsmo. Todėl išsitempkite gerai su Nivea ir greičiau į saulę. Jeigu oda dar visai balta ir jautri, geriau, paimkite Nivea riesutinę alyvą, kaip tinkamiausią apsaugojamąją priemonę. Abu preparatai neturi jokių kenksmingų chemikalų, saugoja odą nuo saulės kaitros, tačiau nekludo jai nudegti.

Vartojant Nivea, oda pasidaro aksominiai minkšta, sveika ir daug greičiau nudėga.

Nivea-Creme: Lit 0.50, 1.—, 1.40, 2.50 ir 3.75

Nivea-Alyva: Lit 2.50 ir 4.25

Ar Jūs vaikščiojate be skrybėlės, ar Jūs maudotės, sportuojate — Jūsų plaukai niekad neturi atrodyti, kaip neišbrendamoji giria.

„GLAUDIN“

visiškai be riebalų užlaiko kiekvieną šukuoseną vėjui ir negedrai esant, lyg nematomas plaukų tinklėlis.

FLORANCE KAUNAS

Tūkstančiai džiaugiasi

IR TAM STA DŽIAUGSIES
VARTODAMAS ŽALIOS SPALVOS

Linų muilą

AKC. B-VĖ „LIETUVOS MUILAS“ PANEVĖŽYS.

XIII VALSTYBĖS LOTERIJA

III-ČIOS KLASĖS LOŠIMAS BUS
RUGPIŪČIO 5 IR 6 D. D.

**Jaunystės
MUILAS-**

MĖGSTAMIAUSIAS LIETU-
VAIČIŲ MUILAS,

nes jis visuomet lieka geras ir
malonus!

Nes jis visuomet švarina, mai-
tina ir lygina odą!

Nes jo dėka žmogus jaunėja!
FLORANCE, KAUNAS

FOTOCINKOGRAFIJA

„Vaga“

gamina įvairių rūšių klišes. Darbas
atliekamas greitai ir gerai. Kainos
zemos. Prašome įsitikinti.

Kaunas, Mickevičiaus g. 19. Tel. 24604.

PADEKA.

Sakių Saulių Moterų Rinktinės suruoš-
tų sanitarinių kursų klausytojoms, už
paaugotus neturtingų moterų, gimdančių
Sakių ap. lig. kūdikiams kraitelius, reiš-
kiu širdingiausią padėką.

D-ras B. Stukas.
Ligoninės vedėjas.

(3575)

PRANEŠIMAS.

Aleksoto b. šauliams.

Liepos 29 d., penktadienį, 19,30 val.
būrio aikštelėje šaukiamas būrio visuoti-
nis susirinkimas. **Būrio vad.**

**20 METŲ NEPRIKLAUSOMYBĖS SU-
KAKTUVES TINKAMAI** paminėsime,
susipažinę su mūsų kovomis dėl teisių
bei nepriklausomybės iš P. Rusecko kny-
gų: „Mūsų įžym. žmonės“ (3 lt), „Bau-
džiava“ (6 lt), „Knygnešys“ I ir II t. (po
10 lt), „Išniekintos vėliavos“ (2 lt 50 c),
„Savanorių Žygiai“ I ir II t. (po 5 lt).

22 Dotnuvos dv. būrio šaulio Antano
Morkūno pameštą nario liudijimą Nr.
68627, radus pasiūsti XVI rinktinės šta-
bui, Kėdainiuose. (3574)

VALSTYBĖS DRAUDIMO ĮSTAIGA

(Kaunas, Mickevičiaus g-vė Nr. 5, telef. 24353 ir 24354).

PATOGIOMIS SĄLYGOMIS DRAUDŽIA:

ŽMOGAUS GYVYBĖ,

t. y. kapitalą, mirties atveju ir
gyvenimo tikslui patikrinti: naš-
lei kapitalą ar rentą vaikams

stipendiją, dukterims pasoga; pa-
čiam draudėjui — senatvę ir t. t.

GYVYBĖS POLISAS —

tikra parama šeimai.

APDRAUDĖJAI DALYVAUJA PELNE.

Apie sąlygas galima sužinoti pas
vietos agentus visuose miestuose, miesteliuose
ir valsčiuose.